XI. évfolyam. Budapest. **241. szám.** Péntek, 1877. szeptember 21.

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80

Egy szám 6 krajczár.

Hirdetési díj: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyiltter: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.
Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.

Kiadó-hivatal:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová az előfizetési pénzek küldendők.

Mac-Mahon manifestuma.

Vannak emberek, és sokan, kik egész meggyőződéssel állitják, hogy Franczia-országban a köztársaság meg nem állhat, mert a franczia nép könnyelmü és állhatatlan. Már kétszer engedte azt elesni. A kik e csalogató állitásnak csak némileg is hajlandók voltak eddig hitelt adni, azok most a marsal nagy horderejü manifestumára bizonyosan feltétlenül elhiszik azt. Lássuk tehát, mennyi a való ez állitásban, és mit jelent e manifestum.

E manifestum semmi egyéb, mint a polgárháborura való arczátlan felhivás.

„Tudnotok kell, mit tettem, mit szándékozom tenni, s mi következményei lesznek annak, a mit ti magatok szándékoztok tenni."

Erre: „A politikámmal ellenkező választások — veszélyt hoznak, melylyel az én kötelességem nagyobbodnék. Én a demagogia követeléseinek nem tudnék engedelmeskedni. Sem a radikálizmus eszközévé nem leszek, sem állásomat nem hagyhatom el, melyre engem az alkotmány helyezett. Én helyemen maradok."

Minthogy pedig ő a demagogia és radikalizmus alatt az egész köztársasági pártot érti, világos, hogy ez az értelme: Franczia, én bejártam az egész országot, és mindenütt azt tapasztaltam, hogy a köztársaság fentartásáért eped az egész nemzet, — de azért arra ne merjetek szavazni, mert én katona vagyok, és elpusztitlak inkább mindnyájatokat, mintsem a nép akarata előtt meghajoljak és oda hagyjam állásomat.

A május 16-iki kormány belátta végre, hogy pártja nincs az országban, azért elhatározta magát a végsőre, a mire egy nemzete ellen konspiráló kormány vetemedhetik: a nemzeti szellemnek a hazaflak vérözönébe fojtására. — Ők belátták, hogy a bekövetkező választások halálos itéletöket fogják kimondani, — hogy tehát azt elejtsék, forradalomra hivják fel a népet, — mint hat évvel ezelőtt, márczius 18-án, hogy legyőzve azt mint akkor — ismét feltétlen urai maradjanak a helyzetnek, és ürügyük legyen a rájok nézve végzetes választásokat félre vetni. Semmit sem feledtek el e szándékuk igazolására a nevezetes manifesztumban: hazudnak arczátlanul, rágalmaznak gyalázatosan, és kihivóan fenyegetik a bizonyos érzelmeire véghetetlenül érzékeny nemzetet. E manifesztum messze felülmulja kihivó merészségére nézve Bonaparte 1852-iki proklamátióját.

Ha már most elgondoljuk, hogy ezen nemzet élete elleni merénylet ép akkor készül kitörni, midőn az ország leghalálosabb ellensége, a kedvező pillanatot utonálló módjára leső német császárság egy uj invásióval fenyeget, — akkor lehetetlen elhinnünk, hogy e meg nem nevezhető gazság franczia hazafi agyában született volna meg, hogy annak keresztülvitelére a Trochu, Bazaine és Mac-Mahonokon kivül még képes lenne más valaki e hazában.

Ezt tehát nem hiszszük, és nem hiszszük azért sem, mert tudomásunk van sok más mindenféléről. Eszünkbe jut a többek között amaz óriási szövevények története, ama szent liga, melynek segitségével az összeesküdt európai fejedelmek az első franczia köztársaságot döntötték meg. — Eszünkbe jutnak III. Napoleon titkos levelezései, melyek bukása után láttak világot, s melyekből megtanultuk, hogyan emelte, segitette az akkori európai monarchicus intriga őt a császári trónra. Most sem hályogosak szemeink, — látjuk most is, kinek engedelmeskedik Mac-Mahon és kormány, — rá is merünk mutatni: Róma az, a kapitoliumban székelő ultramontán szövetség, honnét a jelszót veszik. Ott gyártották e famózus tervet, a kétségbeesésnek ez utolsó kisérletét, mely által visszaigyekeznek állitani a katholicismus elenyészett hatalmát és befolyását az európai államok igazgatásában. Csak ők képesek arra, hogy egy nemzet életét koczkáztassák önző terveik kivitelére.

Igen, az egész európai monarchicus és clerikális szövetségnek iszonyu szálka szemében a franczia köztársaság, mely vezetője a világ összes népeinek a haladás, a szabad eszmék felé törekvésében. Ez az ő egyedüli félelmük, rémületük és halálos ellenségük, melyet porba tiporni rájok nézve életkérdés.

Ne hamarkodjuk el tehát itéletünket és ne mondjuk ki oly könnyedén, hogy ama nép nem képes fentartani a köztársaságot s azt már kétszer önhibájából veszté el. Nem önhibája volt az, hanem Európa összes fejedelmeinek titkos müve, rémitő intrigái, melyek álmában kezeit megkötözték. Ez álom vétkes volt ugyan, — de ne felejtsük, hogy a felébredés ismét olyan lehet, mint akkor, a midőn a dühös Európát egy mozdulattal porba rázta nyakáról . . . .

Azért most se essünk kétségbe, — a merénylet nagy és veszedelmes, — de él még a franczia nemzet, és ébren van, jobban mint valaha.

Györök Leó Gy.

A „függetlenségi kör" mai értekezletében elhatározta, hogy nem járul oly netalán beadandó inditványhoz, mely a békebirói törvényjavaslatnak a napi rendről való leszoritását czélozza.

—

Az országgyülési szabadelvü párt mai értekezletén általánosságban elfogadtatott a kisebb polgári peres ügyekben való eljárásról szóló tjavaslat a központi bizottság jelentése értelmében. Elfogadtatott továbbá hosszas élénk vita után szavazattöbbséggel azon közvetitő javaslat, mely a lapokból ismeretes, s mely tiz pontban foglalva azon értéket számlálja elő, melyekben kisebb peres ügyekben közigazgatási tisztviselő is biráskodhatik, megszabván a jogorvoslat módozatait is. A határozati javaslatot, melyhez a kormány is hozzájárult Horánszky Nándor terjesztette elő. A vitában részt vettek: Perczel Béla, és Tisza Kálmán miniszterek, Zsedényi, Somssich, Szilágyi D., Várady, Hegedüs, Horváth L., Csernátony, Wahrmann stb.

—

Szerbia actiója élénk beszéd tárgyat képez. A plevnai diadalnapok után meghozták ugyan a hirt, hogy Milán hirtelenében jobbnak látta a határszélen összpontositott seregre ráfogni, miszerint csak az őszi hadgyakorlatok kedvéért összpontositák őket, most azonban megint csak rebesgetni kezdik az actióba lépést. E mellett szól a salzburgi találkozás is, a melynél Bismarck Andrássyt Szerbia haboruba menetelére igyekezett megnyerni, s mint hirlik meg is nyerte.

Egyébiránt Konstantinápolyból irják, hogy a porta megtett minden intézkedést az ellen, ha Szerbia a harczot megkezdené. Salih Zekhi pasát a megfelelő utasitásokkal látták el, s a porta köreiben nem kétkednek azon, hogy a törökök leverik a szerbeket. Ha Szerbia háborut kezd, a porta Boszniából a bégeket és basibozukokat bocsájtja Szerbiára, a mi a szerbekre nézve igen végzetes lehet. A szerb hadüzenet csak akkor válnék a portára nézve veszélyessé, ha orosz csapatok vonulnának a szerb területen át. Krisztics, a konstantinápolyi szerb ügynök szept. 11-én kijelenté a portának, hogy Szerbia épen nem gondol a háborura; de az ily szerb biztositásokat Konstantinápolyban igen kevésre becsülik.

—

A Lembergben időző pápai nuntiusról irják, hogy ott az arisztokrátikus körökben mozgalmat inditott meg, melynek czélja minden eszközzel oda hatni, hogy a leendő békekötés alkalmával az oroszországi katholikusoknak hathatós védelem biztositassék. Az ezirányu agitatió máris nagy dimensiókat öltött.

—

A lengyel lapok dicsérik a magyarországi interpelláló képviselők hazafiságát, a kik oly éber szemmel őrködnek az ország érdekei felett, mert a bécsi politika — mond a „Dziennik Polski" — mai napság is ép oly homályos és megfoghatatlan, a milyen ezelőtt volt. A hadiczikkek szállitmánya mindegyre folytattatik. A mit nem volt szabad a galicziai országgyülésnek „Moszkvá"-nak panszlavisztikus tervei ellen közzétenni, azt majd a magyar országgyülés megteszi.

A salzburgi találkozás.

A két kanczellár találkozásának titkait igyekeznek szellőztetni a nap folytán érkezett táviratok. Ezzel foglalkozik Európa összes sajtója.

A londoni lapok kétségbevonhatják azt, hogy a salzburgi találkozás czélját béke mediatió képezi. A „Times" ugy vélekedik, hogy a mediatiótervek, csak a közelebbi plevnai csata után léphetnék át az akadémicus megbeszélés stadiumát. A Bismarck és Andrássy közötti eszmecsere e lap szerint inkább Németország kötelességeire és érdekeire vonatkozik, vagy orosz- vagy török vereség esetével szemben.

A németországi lapok közül a „National Zeitung" a következőket mondja a salzburgi találkozóról: Gr. Andrássy s hg. Bismarck bizonyára eleget tettek amaz alaposzlopok megerősitésére, melyeken eddig Európa békéje nyugodott. A tél folyamában bizonyára nem fognak hiányozni kisérletek arra, hogy ez oszlopokat megingassák; de az ily kisérletek teljesen sikertelenek lesznek, ha a három császári udvar egyetértése fenntartatik. Ma inkább, mint valaha, ez egyetértésben rejlik az európai béke fenntartásának garantiája.

A mint ez idézetekből látszik, a kormányok dolgairól jól értesülni szokott lapok kombinatiói a levegőre épitvék, s inkább arra valók, hogy a tulajdonképeni czél felől homályban és tapogatodzóban hagyják a közvéleményt. De ép e homály, e tapogatódzni készteti az, a mi rendkivül nyugtalanitólag hat a közönségre.

Mi szükség volt egyátalán a diplomatiai légyottra. Kérdik kiindulási pont gyanánt az emberek. Mi szükség volt különösen a régi és messzehető szerződések alapján keleten Oroszország kezére játszó Bismarckkal jönni össze Andrássynak? Talán a monarchia kárára igy akar leczkét venni a lefőzésből? Mert az kétségen felül áll, hogy már a franczia-porosz háboru alkalmával Bismarck megköté a szövetséget Oroszországgal. „Hagyj te engem müködni nyugaton és én elősegitlek keleten" ebből állhatott a szerződés, mely ma veres fonálként huzódik végig a német diplomatia működésén.

És a hiu Andrássy még sem látja a veszélyt, hanem rohan Bismarek karjai közzé megállapitani a további eljárást, vagyis valójában lekötni magát egy törökellenes politika követésére, minthogy Oroszországnak már nem elég a jóakaratu semlegesség eddigi politikája, mióta földig verve és megtizedelve „büszke legiói".

Magyarországnak van oka, a legnagyobb nyugtalansággal és bizalmatlansággal tekinteni a salzburgi találkozás elé. Mentől jobban titkolják az ott folyó tárgyalásokat, annál inkább felköltik nyugtalanságát. Máris jő a hir, Andrássy megegyezett Bismarckkal az iránt, hogy Ausztria-Magyarország sem Szerbiát, sem Görögországot Törökország elleni támadó fellépésükben gátolni nem fogja."

Ez a hir, melyet, a „Pesti Napló" estilapja erősit, nagyon elég arra, hogy rendkivül felizgassa a magyarországi közvéleményt.

Ha Andrássy gróf azt hiszi, hogy paczkázhat a magyar közönséggel; ha azt hiszi haligatag hiuságában, hogy neki a magyar közvéleménynyel szemben minden szabad, meg fogja tanulni, hogy muszkául elszámitotta magát. A nemzet megelégelte Terebes urának játékát, de megelégelhette volna már a dynastia is, melyet népszerütlenit és compromitál oly barátság kedvéért, a mely lehet „smaragdos," de nem üdvös.

A perez megjött, midőn Andrássy ellen minden oldalon meg kell inditani a harczot. Ő megrontá a nemzetet beavatkozásaival a belügyek terén, s most a magyarság révén megrontja külügyileg is. Ezt türni tovább nem lehet.

A helyzethez.

Türr István alábbi jeles czikke — bár még a porosz-franczia háboru ideje alatt iratott — annyira illik a mostani viszonyokra, és annyira helyén van még ma is, miszerint annak ujbóli közlését czélszerünek látjuk, — a mint következik.

Valóban szomoru látvány, ha két müvelt nemzet a végsőig csigázza erejét, hogy kölcsönösen megsemmisitse egymást. — Minthogy azonban e szörnyü háborut megakadályozni nem lehetett, annálfogva minden lehetőt el kelle követni, hogy az utolsó legyen, mely Európát pusztitja. De még ezen harczunk is jótékony hatása lenne, ha általa méltányos és tartós egyensuly éretnék el Európa népei között. Ehhez azonban bátor és elszánt politika kell.

Nyilt titok, hogy Oroszország és Poroszország a magyar-osztrák monarchia felosztására, megsemmisitésére törnek. A ki ez iránt még a legkisebb kételyt táplálja, meg fog róla győződni, ha Fadejew munkáit olvassa. Ha egy orosz táblornok orosz lapban, orosz censura alatt Ausztria-Magyarország megsemmisitéséről beszél, akkor ez nem jelenthet mást, minthogy a czár el van határozva annak megkisérlésére. Százezer orosz van Varsó körül concentrálva, kiket az osztrák határon kétszáz ezer emberig készülnek kiegészíteni. A Pruthon 60.000 ember áll.

Nemrég távirta a czár a porosz udvarnak, hogy ez utóbbi összes hadseregét a Rajnára viheti, minthogy ő biztositja az osztrák semlegességét.

Bevárjuk-e nyugodtan, mig az orosz fegyverek mellünknek szegülnek? Avagy cselekedjünk, mig van rá időnk?

A tétlenség ránk nézve egy a halállal! Oroszország kihivására, mely megsemmisülésünket proklamálja, csak egy válaszunk lehet: Lengyelország biztositása, azon határozott kijelentéssel, hogy Európa Oroszország beavatkozását a keleti kérdésbe nem fogja türni, s hogy kelet népeit kizárólag magukat illeti jövőjökről intézkedni.

Már 1868. márczius 11-én közöltem a következő emlékiratot magyar és külföldi politikusokkal, és most ujra felhivom rá minden gondolkozó figyelmét.

Magyarország visszanyerte alkotmányos szabadságát és nemzeti kormányát, de ezzel még nem biztositotta jövőjét. Belső szervezkedésének évek óta folyamatban levő müve állandóan akadályoztatik az orosz panszlavismus cselszövényei által, s csak a ki vak akar lenni nem látja, mily aggodalmas mérvben terjedt el máris a propaganda mérge.

Itt az ideje, hogy komolyan gondolkozzunk jelen helyzetünkről s szerepünkről a közel jövőben, s hogy ehhez képest pontosan megalapitsuk teendőinket.

Oroszország erejének és jövőjének teljes öntudatában van. Mostanában 80 millió lakossal bir, s szakadatlan dolgozik Lengyelország oroszositásán.

Bármiként van is ezen ország eltiporva és eltépve, mégis hősies népe 80 év óta sakkban tartja a czarismust. Noha mellének voltak szegezve az orosz szuronyok, mégis nem szünt meg küldetését teljesiteni, s Európa védbástyájának lenni a barbarismus ellen. Ma, midőn ereje megtört, kimerült, egyedül nem képes többé a nyers orosz erőszak s az ezzel szövetkezett ármány ellen küzdeni.

Ha nem akarjuk türni, hogy Oroszország a Habsburg dinasztián és Magyarországon keresztül Európa szivéig, — sőt az Adriáig hatoljon, ugy itt a végső ideje, hogy megrendithetlen elhatározásunkat kimondjuk: ez idő szerint kizárólag Magyarországé a feladat, hogy az orosz hatalom erőszakos kiterjesztésének gátat vessen, azt bizonyos határok közzé visszaszoritsa. Ezen szándékban, illetőleg ennek kivitelében köteles minden európai hatalmasság, közös érdekénél fogva minket támogatni, még pedig haladéktalanul, mert minél inkább késik Európa, annál nehezebb lesz az emlitett szándék kivitele.

Mig Oroszország cselszövényeivel akadályoz bennünket uj szervezetünk, s alkotmányunk consolidolásában, maga addig gyarapszik erőben s halad czéljainak megvalósitásában. Mostani hajóhada még gyenge ugyan, de rövid időn befejezetlen vasutvonala van, de ezek nemsokára egybefogodzó hálóvá lesznek s ezáltal védő és támadó ereje megsokszoroztatik.

A harcz Oroszország ellen elvi harcz, önfenntartási küzdelem; egyik föltétele, hogy Lengyelország feltámadjon. Ha Európa még tovább is türi Oroszország eljárását Lengyelország ellen, akkor néhány év mulva nem lesz több lengyel, nem lesz gát az áradatot feltartani, mely mindent elboritással fenyeget; nem fog élni többé a lehetőség, hogy háborut kezdhessünk a sikerre való kilátással.

Az orosz politika soha sem szünt meg első Péter tanát követni: „Lengyelországot zavarok előidézésével igyekezni kell felosztani, ha a szomszéd hatalmak nehézségeket csinálnak, akkor egy időre meg kell őket nyugtatni az által, hogy részt kapjanak, mig az átengedett terület ismét visszafoglalható lesz."

Az orosz politika ma már Törökország felosztására tör, Ausztriáéra és Magyarországéra, és bizonyára kész azoknak némely területeket átengedni, s engedményeket tenni, kik e müvében támogatják.

A mi feladatunk tehát; gyorsan szervezkedni s megbizható hü szövetségesek után nézni. Ez Franczia-ország érdekében van, — hisz a nemzetiség és a czivilisatió harmadik Napoleon kormányának alapja, s főgondja, hogy ezek óhajai teljesedjenek; érdekében van Angliának, melynek indiai birtokai veszélyeztetnének, — Olaszországnak, melynek csak keleten lehet kereskedelme, és Németországnak. E fontos európai kérdésben Poroszországnak is meg kell mutatnia, ha vajjon nemzeti, avagy hohenzollerni házi politikát akar-e követni? — De Szvédziára, Norvégiára, Dániára, Törökországra, Ausztria és Magyarországra nézve e kérdés életkérdés.

Mig ezen gordiusi csomó ketté nincs vágva, addig képtelenség marad, a szörnyü hadseregeket, melyek fenntartása elviselhetlen teherként nehezedik a népekre, leszállitani, addig nem lehet az anyagi és szellemi jólétet kifejleszteni, s az alkotmányos szabadságot megállapitani.

Türr István.

Orosz lapok a vereségekről.

Azon henczegő, kihivó hang után, mely a háboru megkezdése előtt átvonult az orosz lapokon: most a bőjti magábaszállás szavait hallatják. Még nincs is alkalmuk az ujabb vereségekkel foglalkozni, táviratáik a hadi censura miatt régi keletüek, máris jajveszékelnek. A Plevnánál véghezment és szerencsétlenül végződő első rohamról emlékeznek meg. Oda a régi lármás hadonázás, kardcsörtetés. Egyik orosz lap nem késik kijelenteni, hogy annyi áldozatot és vereséget, mennyit Oroszország szenved, nem mutatnak fel az előbbi orosz-török háboruk. Ezek csak a kereszthaboru áldozataival hozhatók párhuzamba. De lássuk e lapokat:

A „Russkij Mir" megrémülve igy kiált fel: 300 tiszt és 12,000 közlegény halva maradt. Óriási veszteség! A románok még ezen kivül 60 tisztet és 3000 embert vesztettek. A sziv megremegve revedik ezen számok olvasásánál. A plevnai csatatér a rettentő véres mező, sokáig, huzamos jövőn át emlékezetes lesz Oroszország előtt, mint oly vesztőhely, a hol fiainak ezrei temetvék; nem első évtized az, hogy mi Törökországgal háborut viselünk; voltak az előbbi háborukban is vérontó esaták, de oly kegyetlen makacs küzdelmeket, annyi áldozatot és veszteséget a minőket most Oroszország hoz és szenved, nem mutatnak fel a mult orosz török háboruk. Ezek csak a keresztes háboruk roppant áldozataival tehetők párhuzamba, melyekben a keresztesek szintén tiz meg tiz ezer számra Palesztina sikjain a szentsir felszabaditásáért hulltak el. A legmerészebb képzelet, le nem rajzolhatta azon véres képet, mely most a Dunánál tárult ki, s a legalaposabb számitás sem kutathatta fel azon nehézségeket, a minőkkel hadseregünk fog ott találkozni, sem ezt a kitartást és vitézséget, a melyet a muzulmán világ a saját lételeért folyó harczokban tanusit.

A „Russkija Viedomosti" constatálva az oroszok csalódását, kik a törökök haderejét kicsinyelték — beismeri, hogy a török hadvezérek és katonák épenséggel nem az a bagatella, a minőnek őket a háboru kezdetén tartották. A tapasztalat mutatja most, hogy a török hedsereg elég erős ellenség, ki ha nem is maga, de legalább angol segitség mellett igen tartós ellenállásra képes.

Nem titkolja, hogy a hadjárat befejezése még igen messze távolban van, s hogy az orosz közönségre, mely minden kudarcz után kétségbe esik, még több szomoru nap vár.

A „Sovremennyja Izviestija" szerint a mostani háboruban, melyet minden orosz hazafi „kinos figyelemmel kisér, a meglepő tünemény a török hadsereg váratlan létszáma sokaságában áll. A dolog lényegét tulajdonképen nem a számbeli tulsuly, hanem a kiegészitési képesség képezi. Honnét erednek ezen haderők? Hiszen két év alatt legalább százezer török lett harczképtelenné, s ennek daczára annak, hogy az ellenség hadereje csökkent volna, semmi nyoma sincs. A vesztesség pótlása, bármely okokból eredjen a számbeli tulsuly, kétségtelen tény és annál nevezetesebb, hogy a térkör, melyből a pótló katonaság állittatik ki, nem tágas. Reméli, hogy a törökök már utolsó emberhez nyultak s tavaszszal ha addig a háboru tart, Törökország életre képtelen hulla leend.

A háboru.

Egy az itteni török konzulátushoz érkezett hivatalos távirat megerősiti azon kedvezőtlen hirt, hogy Szulejman pasa az általa már elfoglalt Miklóserődöt elvesztette. E veszteség jelentőségét nem akarjuk elvitatni. Ha Szulejman pasának ideje volt volna magát a Miklóserődben kellően berendezni, vagyis ha az orosz segélyesapatok csak egy nappal később érkeztek volna a helyszinére, már azóta aligha volna élő orosz a Sipkaszorosban. Hanem azért a Miklóserőd elvesztése mégsem oly nagy baj, hogy a miatt csak egy pillanatra is kételkednünk lehetne Szulejman további sikerében. Hogy a vaskapu, mint a Sipkaszorost máskép nevezni szokták, el van torlaszolva az oroszok előtt, már az maga is rendkivüli nagy vivmány, melynek előnyeit csupán Ozman és Mehemed Ali roppant győzelmei mellett nem vesszük észre. Azonban Szulajman pasának eddigi sikere, melyet eleve képtelenségnek hirdettek, valamint előnyös hadállása följogositanak azon várakozásra, hogy az oroszoknak utóvégre is tágitaniok kell. Hiába kapaszkodnak ők kullancs módjára a Sipkaszorosba, nekik innét már kifelé áll a rudjok, s mihelyt Mehemed Alinak sikerült Bjelát bevennie, ők azonnal kereket oldanak.

Mehemed Ali mint már emlitettük volt, nagyon közel van Bjelához s a mult pénteki nagy ütközet óta folyvást csatározik az orosz trónörökössel.

Ugy látszik azonban, hogy a Banicza Lom folyócska mentén foglalt erős hadállását nem szándékozik elhagyni mindaddig, mig jobb- és balszárnya, melyek elmaradtak, a derékhadat utól nem érik. Összes hadereje 125 zászlóaljból, 54 lovasszázadból és 168 ágyuból áll s ennek legnagyobb részére szüksége van Bjelánál, ha ezen fölötte megerősitett helyet nem hiába akarja ostromolni.

Plevnát — mint egy gorni-sztudeni hivatalos távirat jelenti — folyvást ágyuzzák; egy más távirat szerint pedig az oroszok a legközelebbi napokban nem szándékoznak támadni, hanem figyelmöket a rendszeres ostromra fogják irányozni. Ez volt ugyan a hir a 12-iki ütközet után is, és azért mégis rohamot intéztek 15-én. Nem lehetlen tehát, hogy a mostani ágyuzás sem tart tovább a multkorinál, azután ujra megpróbálják a falat fejökkel beütni.

A plevnai harczok következménye az lett, hogy az oroszok reménye a nagy veszteség után észrevehetőleg megfonnyadt. A főhadiszállást visszahelyezték Gorni-Sztudenbe, a czár pedig Sisztovában ütötte föl tanyáját, mert Ozman pasának egy jólintézett kirohanása könnyen balvégzetü lehet az orosz hadseregre nézve, tanácsos tehát a dunai hidhoz mennél közelebb tartózkodni.

Ozman pasa győzelmei alkalmából Layard, a konstantinápolyi angol nagykövet, szerencsét kivánt a nagyvezérnek, mi elég tanuság arra nézve, hogy Anglia minden tétlensége mellett is a hadviselő felek melyikének pártján van.

* *

* **A plevnai ütközetek** alkalmából a „Standard" a következőket irja:

A törökök sikerei iránt mi sohasem tápláltunk vérmes reményeket. De azután a mi történt, bizonyosnak vehető, hogy a Konstantinápolyba való menetet bizonytalan időre el kell halasztani. Ha jövendölni akarnánk, e mondhatnók, hogy nem sok nap fog elmulni, és az orosz hadsereg átüzetik a Dunán, és a defensivára fog szoritatni, a nélkül, hogy elhamarkodással lennének vádolhatók. A „Sedan," melyet a törökök számára készitettek, legalább halasztást szenved, ha ennek az ellenkezője nem fog megtörténni. Az egész világ belátja, hogy Oroszország tulbecsülte hatalmát, midőn arra vállalkozott, hogy egy maga oldja meg a keleti kérdést. Oroszországnak legőszintébb barátjai azok, a kik azt fogják neki tanácsolni, hogy hagyja abba a harczot, melyben a katonai győzelemnek még becsületét sem mentheti meg. Elég tétetett, ha nem is az oroszok becsülete megmentésének, de annak mindenesetre, hogy a törökök szabad és független nemzet gyanánt rehabilitáltassanak, — melynek léteért nemcsak a kormány, de a nép is el van határozva a védelemre. Bármik legyenek is a törökök, de abban a tekintetben igényt szereztek becsülésünkre, hogy képesek hazájukért küzdeni. Annak a ténynek bebizonyitása, hogy a „beteg ember" nem eléggé beteg arra, hogy hatalmasan ne védhetné magát azok ellen, kik siettetni akarták halálát, csak egy politikai nagyravágyást fog kiábránditani, melynek a szabad Anglia semmiféle tisztelője sem kivánhatott sikert. Még a szlávoknak a törökök fölött való fölénye sem bizonyult be és Oroszország javára nem hoztak föl oly igényt, mely nem tenne erőszakot a világ eszejárása ellen.

* **Bukarestből** a következőket táviriák 18-ikáról az uj „Presse"-nek: A gárdához tartozó két dsidásezred és két ágyuüteg ma vonult itt át vad dalokat énekelve; a lovasságnak jó lovai vannak, ellenben a tüzérség roszul van fölszerelve. A Griviczánál zsákmányolt zászlót ma hordozták végig az utczákon. Turnu-Magurelliben 2000 oláh sebesült fekszik segély nélkül, csak 500 ágyat készitettek. Szkobeleffet altábornagygyá nevezték ki, és ma érkezett Bukarestbe; beszéli, hogy hadosztálya 12.000 emberéből 8000 embert vesztett; a 13-ki

harczban megsebesültek a törökök kezeibe estek, innét van a veszteség kiszámitásában a különbség.

* **A sipkaszorosi sebesültek** felől irják a „Pol. Cor."-nek Drinápolyból szept. 5-ről: „Mily rettenetes volt a harcz a Sipkaszorosban, kiderül abból, hogy mily sok sebesült érkezik ide minden nap Philippopolból. Eddigelé konstatáltam, hogy négy nap óta körülbelöl 6000 sebesült ért ide, kik közül több napi itt tartózkodás után a tegnagyobb részt Konstantinápolyba küldték, hogy ujonnan érkezetteknek adjanak helyet. Tény másrészt az is, hogy Philippopolban még mindig van vagy 4—5000 sebesült. Ha hozzá számitjuk a Kazanlikban minden ápolás nélkül fekvő 5000 embert, akkor a sebesültek száma már 16,000 tőt tesz; az elesettek számát itt legalább 5000-re számitják, ugy hogy érthető, ha annak hire jár, hogy Szulejman hadserege háromnegyed részét elvesztette, s jelentékeny erősbités érkezése előtt akczióra képtelen. A török hadügyministerium felől azonban el kell ismerni azt, hogy feladatához hiven fáradhatatlanul gondoskodik a szükséges segitség felől. Két nap óta 6400 főnyi gyalogság vonult itt Szulejmán segitségére át, s ha még csak pár napig igy tart, e legkitartóbb s legrettenthetlenebb török tábornok csakhamar ismét dolgot fog adni az oroszoknak. Mint hirlik, Szulejman pasa sürgetően kért Konstantinápolyban segitséget s tüzérséget. Itt szakadatlanul végzik ki a bolgárokat. Minden nap három vagy négy tuczatot akasztanak fel közülök.

* **A szultán parancsára** az utóbbi csatákban török kézre jutott orosz foglyokat Konstantinápolyba viszik, s ott a kaszárnyákban helyezik el. Ez azért történik, hogy a külföldi követek lássák a foglyok irányában tanusitott jó bánásmódot, s ez által minden ellenkező értelmü hirnek eleje vétessék.

* **Niksics kapitulatiójáról** a következőket irják Czetinyéből, szeptember 12-ikéről a „Pol. Cor."-nek:

Niksics elesett! Szeptember 7-én jött ide hir azon török táviratokról, melyek egész Európának azt hirdették, hogy a montenegróiak Nikszics előtt tönkre verettek s 1300 halott elvesztése után Nikszics ostromának abbahagyására kényszerültek. A 7-ike és 8-ika közti éjjel éjfelen, tehát majdnem ugyanaz nap, vették a montenegróiak ostrommal be a Niksics előtti utolsó sánczokat s elhatározták, hogy az áttört réseken át, másnap délben megostromolják a várat is. Arról is gondoskodtak, hogy a várparancsnok e határozatról értesüljön. Nap költe felé Skender bej várparancsnok néhány tiszttel s niksicsi emberrel megjelent a montenegrói előőrsöknél s a fejedelem elé kivánt vezettetni. Mikor e kivánságnak eleget tettek, a küldöttség megjelent Miklós fejedelem előtt, Skender bej mint szóvivő előadta, hogy a helyőrség s a polgárság kész megadni magát, nem is köt ki semminő föltételt, mert teljes bizalmat ápol a fejedelem kegyelmessége s lovagiassága iránt. Ez volt legalább végső nyilatkozatuk, mert egyéb tapogatózásaikat a fejedelem visszautasitotta. Erre megnyittattak a kapuk s Miklós fejedelem a várágyuk üdvlövései közt vonult be a délszláv Trójába, melynek legmagasabb fokára a nemzeti zászlót kitüzték.

Miléna fejedelemné délfelé kapott férjétől értesitést ez esemény felől. Czetinyében aligha volt még valaha oly örömriadal, mint e délelőtt, midőn a fejedelemné a palota portáléján a metropolita által vezetett papság s az összes előkelőktől környezve, megjelent s a tolongó néppel az örvendetes eseményt közölte. Véget érni nem akaró hurrá- és zsivió kiáltásoktól, ágyu-, puska- és pisztoly üdvlövésektől viszhangozott a völgyet elzáró sziklabércz. Egész nap éneklő s örömtől rivalgó csapatok vonultak át az utczákon. — Este a metropolita elnöklete alatt diszbankett volt a „Locanda"-ban, ez el is tartott egész éjen át, melynek csöndét gyakori üdvlövések szakitották meg. Közelebbi részleteket Niksics átadásáról s átvételéről még nem jelentettek s némely hir, habár nagy határozottsággal lép is fel, különösségénél fogva még mindig megerősitésre szorul. Igy azt jelentik, hogy Miklós fejedelem a helyőrségnek s a polgároknak megengedte, hogy összes fegyverükkel s vagyonukkal az ágyukat kivéve, Niksicsből bántatlanul elvonuljanak. Ennek folytán állitólag a helyőrség a csapatparancsnokkal Gaczkóba ment, mig a polgárok legnagyobb része Podgoriczába vonult, — másnap a fejedelemné a trönörökössel az ujonnan elfoglalt városba ment, de nem sokára visszajő, mert maga a fejedelem is aligha marad sokáig Niksicsben.

UJDONSÁGOK.

— Gróf Andrássy Gyula külügyminisztert azon családi csapás érte, hogy sógornője, nejének testvére özv. br. Wesselényi Farkasné szül. Kendeffy Rozália meghalt.

— Udvari hir. A király tegnap reggel 6 óra 15 perczkor érkezett Gödöllőről Bécsbe s a pályaudvarban Rudolf trónörökös és Lipót bajor herczeg által fogadtatott. — Az Insbruckban közelebb tartandó ünnepélyeknél az uralkodót Rudolf trónörökös fogja képviselni.

— Személyi hirek. A herczegprimás a szepességi mükincsek megtekintése végett e vidékre utazott, Markus kanonok és Lippert lovag van kiséretében. — Br. Wenckheim Béla ma reggel Bécsbe utazott. — Báró Nopcsa, a királyné főudvarmestere tegnap este Aradra utazott, Szende Béla honvédelmi miniszter pedig ma reggel Temesvárra ment.

— Reusz herczegné a szultánnénál. A konstantinápolyi német nagykövet neje kiváló szerepet játszik Konstantinápolyban. Nemrég ismét meglátogatta férjével a szultánt, ki igen nyájasan fogadta őket, karján bevezette a herczegnét háremébe s ott a herczegné a szultán első nejével hosszasban társalgott. A tolmács egy cserkesz rabszolga volt, a ki tökéletesen birja a franczia nyelvet.

— A tatai kivilágitásról irják: A török győzelmek hirére városunk is osztozott az országos örömben. A kaszinó tagjai elhatározák, hogy a polgárságot az ablakok kivilágitására szólitják fel. Tegnap délben a városi hatóság is ülést tartott, s határozatilag csatlakozott a lakosság mozgalmához. A délutáni órákban a kaszinó erkélyén s pár magánházon kitüzték a nemzeti zászlót. Este a főtereken czigányzene szólt, s 7 óra után kezdődött a kivilágitás. A kaszinót lampionokkal disziték fel, s erkélyén bengaliai tüzeket gyujtottak, melyek a főtemplom terét büvös fénynyel világiták meg. A nagy vendéglő, a plebánialak, a városház, a zsidóközség háza, az uradalmi tiszti lakok, a kegyes-rend tóparti zárdája s számos magánház fényesen voltak megvilágitva. Az utczákon fél 11-ig hullámzott a több ezernyi néptömeg, s zajosan élteté a vitéz török nemzetet. A tópartról a fénybeu uszó város gyönyörü panorámát nyujtott. A török sebesültek javára az aláirások szépen folynak, — máris több iv érkezett vissza több száz forintnyi összeggel a gyüjtő bizottság pénztárnokához. Tervben van egy mükedvelői előadás, mely ugyancsak a török sebesültek javára rendeztetnék.

— A budapesti orvoshallgatók f. hó 19-kén diszes bankettet rendeztek a Hungária nagy termében a segély s önképző egyesület idei elnökének Major Ferencz- és tisztikarának tiszteletére, mely alkalommal a török győzelmek örömünnepét fényesen megülték. Sok lelkes beszéd tartatott s a nemes inditványok egymást érték; a török sebesültek javára összegyült 20 frt 20 kr. (mely összeg hozzánk küldetett be) s távirat küldetett Konstantinápolyba valamint Collegno al Barraconnebe, Kossuthhoz. A táviratok igy hangzanak: „Konstantinápoly hadügyministerium. A török fegyverek győzelmét ünneplő budapesti orvosnövendékek üdvözlik a hős török nemzetet, Ozman, Mehemed Ali, Sulejman és Mukthar pasákat". — „Collegno al Barraconne. A diadalmas testvér nemzet győzelmét ünneplő budapesti orvoshallgatók forrón üdvözölnek téged hazánk nagy fia."

— A török sebesültek javára Neumann Berta kisasszony Budapestről 1 kiló tépést és sebkötőket; Schönberger Róza kisasszony ugyaninnen egy fél kiló 5 dekagramm tépést és Nagy Julesa és Etelka urhölgyek Nagy-Sallóról 1 kilo 450 gramm tépést és sebkötőket küldtek be szerkesztőségünkhöz.

— Frankel Leo a genfi „socialista-világkongressus" első elnökeül választatott. A belga kormány azonban Franket a párisi communeban való részvételeért kiutasitotta Belgiumból, minélfogva Frankelnak azonnal el kellett onnan utaznia.

— A budapesti helyőrség naponként tart hadgyakorlatokat, majd a rákosi terepen, majd a budai hegyek közt. A mai gyakorlatban résztvett öt gyalogezred, három zászlóalj-honvéd, öt század lovas könnyü s nehéz fegyvernembem, egy század utász s harmadfél üteg ágyu. A gyakorlat a Promontor és Budaeörs közt fekvő magaslatokon ment végbe. A tamadás az utóbbi község felől történt s a csapatok az ugynevezett „akasztófa" hegynél fejlődtek rohamoszlopokba. A tüzelést, a parancsnokló altábornagy déli 12 órakor szüntette be. Délután 1 óra után érkeztek a csapatok a városba, s csengő, harsogó zeneszóval vonultak végig az utczákon. A zenekarokat nagy népcsoport kisért. A honvédeket mindenütt megéljenezte a közönség.

— Közérdekü vállalkozás. Fővárosunkban lakó irókból társaság alakult oly czélból, hogy a „Holzendorf és Virchov- féle „Sammlung gemeinverständlicher Vorträge" mintájára népszerü felolvasásokat rendezzen csekély belépti dij mellett, közhasznu czelokra. A felolvasások valószinüleg az egyetem valamely nagyobb termében fognak tartatni.

— Az egy éves önkénytesek tiszti vizsgája október 1-én veszi kezdetét s tart mintegy hetedikéig. A tavaszszal a cs. k. hadügyministerium által kibocsátott rendelet értelmében az előző években kiszolgált tartalékos önkénytesek közül e tiszti vizsgára 70-en jelentkeztek. Ugy halljuk, hogy ez idén aránylag igen sok tiszti kinevezés fog történni. Felemlitjük, hogy a mi ellen eddig a katonai körök s szigorló bizottságok kézzel-lábbal tiltakoztak, hogy t. i. a vizsgák a német nyelven kivül magyar nyelven is tarthassanak-e, közelebbi tiszti vizsgák alkalmával érvényre emelkedik s a szigorlatot tevő tisztjelölt önkénytesek tetszés szerint külön bizottság előtt magyar nyelven tehetik le vizsgáikat.

— Jegyzői vizsga lesz Pestmegyénél október 4-ikén. Elnök: Ilkey h. alispán, vizsgáló biz. tagok: Rudnyánszky Ferencz, Mészöly Gyula, Bossányi László és Leipold Cornél.

— Vasuti szerencsétlenség. Tegnap a bécs-ujszőnyi vasut vonalán Ács mellett a vasuti átkelőnél egy kocsi, melyen három pinczér és egy szobafestő ült, elgázoltatott. Mind a négy egyén meghalt, hanem a kocsis és a lovak csak könnyedén sebesültek meg, életöket nem vesztették. A vizsgáló bizottság rögtön megjelent a helyszinén.

— A milanói „Unione", ugynevezett demokratikus lap mérgesen kel ki a török érzelmü olaszok ellen s vallási kérdést csinál az egész keleti háboru ügyéből. Azt állitja, hogy az a háboru nem más, mint a katholicismus(!) küzdelme az eretnekség ellen; hogy az olasz főpapok és a pápa nyilt pártállása az oroszokkal szemben világosan bizonyitja azt; a kiket különben számos török sorsjegyeik értékének biztositása is inditott e lépésre. Hogy továbbá a katholikus lengyelek pártállása szintén e mellett szól, valamint a protestáns Németország szövetsége is. Azért felhivja az olaszokon kivül az egész világ demokratáit, (!) hogy álljanak a dicső orosz czár ő felsége mellé, kinek hivatása csakugyan Kelet, Lengyelország, Ausztria és Törökország civilizálása.

— A konstantinápolyi hangulatról érdekes képet fest a „N. fr. Presse" egy perai levele e hó 3-áról: A törökök hazafisága — ugymond e levél — naponként számtalan tényben nyilatkozik. A fővárosba a birodalom minden részéből özönlenek az önkénytesek. Gyermekek kérik apáikat, hogy eresszék őket a háboruba s öreg emberek szivesen ajánlják fel karjukat a szolgálatra. Maga a Diarbekio kerület tizenegyezer önkénytest állitott a csatatérre, kikből 3000 lovas, 8000 pedig gyalogos lett. A főhelyeken, mint biztos forrásból tudom, ugymint Trapezunt, Smyrna, Tripolisban és egyebütt 55 friss zászlóalj áll készen erősitésül, mindegyik 500 emberrel. Az itteni angolok közül is rendkivül sokan mentek el Mehemed Ali táborába. Ezek között némelyek bámulatos hősiességet fejtettek ki; mint Briscoe kapitány is a karahasánkői csatában. Ugyanezen csatában a lengyel legió tizenhat tagja és azok tisztje is megsebesült. Siralmas dolgokat beszélnek a sebesültek helyzetéről. A szállitmányok sohasem érnek véget. — E hó elsején a vörös félhold egy inspektora, 14 orvosa és 21 betegápolója ment Drinápolyba, s másnap innét három orvos és 9 ápoló. Barrington-Kennet ur, a jótékony „Stafford-hause" megbizottja a román vasutakkal kedvező megállapodásra jutott a sebesültek részére való tárgyak szállitására nézve. Ugyancsak elsején egy különvonat 700 sebesültet hozott ide Drinápolyból; ezek között több cserkeszt. A tisztek magánházaknál, a közemberek a skutari kórházakban helyeztettek el. — Az orvosok között sok görög is felajánlotta szolgálatát. A kórházak egy részét Reusz herczeg és neje is meglátogatták. Tegnap az angol követ 9000 font sterlinget kapott Angliából, mely összeg direkt reá volt czimezve a sebesültek között való szétosztásra. A külvárosokban pedig zenélnek, tánczolnak s mindenféle mulatságokat rendeznek a sebesültek javára."

— Brigham-Young végrendelete. A legujabban érkezett amerikai lapok közlik a nemrég elhunyt mormon-főnök végrendeletének részleteit; melyekből kitünik, hogy Brigham-Young a Soitó partvidéken tekintélyes vagyonnal rendelkezett s két millió dolár érték körül hagyományozott. E vagyon 17 neje és 65 gyermeke közt fog felosztatni. Első nejének különösen gyönyörü birtokot s az ugynevezett „Anelia-palotát" hagyományozta. — A mormonok, e csodálatos törzse tudvalevőleg átvette az izlamból a többnejüséget s a polygamiát annak daczára gyakorolja, hogy a zsidók (és innen a keresztyének) 10 parancsolatját elfogadja. A mormonok ugy tartják, hogy „jobb a törvényes többnejüség mint a — prostituczió." Az a hir azonban, mintha Brigham Young főnöknek 120 neje s száznál több gyermeke lett volna, a melyeket egyenként nem is ismert, a fentebbi végrendelet szerint valótlanság; mert „csak" 17 neje és „csak" 65 gyermeke volt a jó öreg urnak.

— A pozsonyi orsz. bába képzőn az 1877/78 évi 5 hónapig tartó téli, magyar-német tantolyamra a beiratások f. év október 1—10 ig tartanak. Fölvételek: 20—40 évig. ép egészség, erkölcsi s illetőségi bizonyitvány, olvasás és irásban való jártasság.

— Névváltoztatás. Huber János soproni lakos, saját, valamint Gyula, Ida, Béla és Géza nevü kiskoru gyermekei vezetéknevének „Hubai"-ra kért átváltoztatása belügyministeriumi rendelettel megengedtetett.

— Herkules fürdőben, Szerb-Ittebe és Német-Palánka községekben, a posta- és távirda hivatalok egyesitése folytán, a „Mehádia-Herkulesfürdő" nevet viselt távirdaállomás ezentul csupán „Herkules fürdő", a magyarittebei postahivatal pedig „Szerb-Ittebe". s végre a palánkai póstahivatal „Német-Palánka" nevet fog viselni.

— Kép az orosz kulturából. Pétervárott közelebb egy nagyszabásu, mintegy 4 millió értékig menő bünper tárgyalása készül. A vádolt társulatban herczegnők, grófnők és igen magas hivatalnokok szerepelnek nejeikkel s számos magán, igen gazdag tekintélyes személy. E pör érdekes illusztráczióját fogja képezni az orosz társadalmi állapotoknak és az orosz müveltségnek.

— Muszka sebesült Budapesten. Ágyban fekszik, ápolják; de sebét nem a török golyók okozták. Még tegnap vigan járt a kőbányai sertés-telepek közt, s alkudozott a kereskedőkkel egy egész szállitmányra. Este felé a lóvonatu vasutra ült s ott beszédbe elegyedett egy izraelita hazánkfiával. Valahogy a háborura s az ország törökbarát érzelmeire tért át a szó. A két társalgónak nézetei nem találkoztak; vitatkozni, majd heveskedni kezdtek. — Izraelita hazánkfia jobban győzte szóval és tüdővel, s néhányszor jól odamondogatott a muszkának. Ez elkeseredve kiáltott fel: „Ilyen emberrel én nem ülök egy kocsin!" s azzal a sebesen hajtó kocsiról leugrott, de oly szerencsétlenül, hogy lábát törte. Felemelték a waggonba s visszaszállitották a fővárosba.

— Tüzet jeleztek tegnap este fél 10-kor az ó-budai határról. Összehalmozott szálma- és szénakészlet gyult meg. De a tüzet, mielőtt a tüzoltók a helyszinére értek volna, eloltották.

— Mennyi idő alatt folyik le a Duna vize Magyarországon egyik határától a másikig, Pozsonytól Pétervárig? Tudják ezt a felsővidéki tutajos tótok, de nem minden irásforgató ember. Pedig érdekes tudni. — A harminczas években müködött dunai mappáczió egyéb fontos vizmérési adatok mellett meghatározta, (s azóta uj mérések nem történtek) hogy Pozsonytól a Duna vize (ha alacsony állásu) Pétervár-ig 7 nap, 21 óra és 59 percz alatt teszi meg. Mikor a mérés történt, a Duna belföldi hossza 709.2 kilométernyire volt véve, de azóta a szabályozások folytán 643 kilometerre apadt le.

— Megszökött szerelmes. A szép Irma eltünt a szülői házból. Tegnap nem tért vissza a család körébe s azóta hasztalan keresik övéi. Hja, szerelmes volt s „a virágnak megtiltani nem lehet ...." A szép Irma mamája azonban nem ismeri Petőfinek ezt a szép mondását és a „lehetetlent" kivánta a leánykától. E miatt tegnap ketten hevesen összeszólalkoztak s valószinü, hogy a szép Irma ennek folytán határzá el magát az „istenhozzádra." Édes atyja, R. J.. a népszinház személyzetének egyik tisztelt tagja, mélyen bánkódik a veszteség miatt, mely öt s családját érte, s mindent elkövet, hogy a szerelmes szökevény hollétéről tudomást szerezzen.

— Rendőri nyomozások folytán konstatáltatott, hogy azt a nőt, ki f. hó 12-én a Dunába ugrott, de kifogatott s mint őrült a kórházba szállittatott, Straub, szül. Krammer Borbálának hivják s 30 éves.

— Rendőri hir. Szabó András bicskei lakos a mult heti-vásáron, Budán buzát adott el 85 frton. Ennek az örömére áldomást ivott és kissé ittas állapotban ült kocsijára, egy ráczvárosi deszkakereskedésbe hajtván. Utközben a kocsin elaludt; ez alkalmat egy csavargó felhasználva, fölült a kocsira s a városon kivül terelte a lovakat. Ott Szabó zsebéből kivette a 85 frtot, s kocsistól, lovastól a faképnél hagyta. Szegény Szabó, mikor erre nemsokára fölébredt, elment a rendőrséghez, de ez nem tudott egyebet adni neki, sovány biztatásnál, hogy kézrekeriti az ismeretlen impostort.

— **A hivatalos lapból.** A m. kir. pénzügyminiszter a selmeczi bányászati és erdészeti akadémia bányamivelési tanszékénél üresedésben levő tanársegédi állomásra a közelebbi három tanév tartamára Gergelyffy Gyula bányagyakornokot, a temesvári m. kir. pénzügyigazgatóság Hegyessy Adolfot a szviniczai m. kir. II-od oszt. mellékvámhivatalhoz vámszedővé, a budapesti kir. főügyész Józsa István kir. kincstári ügyészségi dijnokot a miskolczi királyi ügyészséghez irnokká s Uhlár József kir. ügyészségi dijnokot az aranyos-maróthi kir. ügyészséghez irnokká nevezte ki.

— A szegedi kir. törvényszék részéről ezennel közhirré tétetik, miszerint a makói kir. közjegyzői állás, Szilvássy István kir. közjegyzőnek f. évi augusztus hó 8-án történt elhalálozása következtében, üresedésbe jött.

— **Az ügyvédikamarából.** A kecskeméti ügyvédi kamara részéről ezennel közhirré tétetik, miszerint Farkas Gergely kecskeméti lakos ügyvéd a kamara lajstromába folytatólag felvétetett, Kiss László czeglédi lakos ügyvéd pedig önkénytes lemondás folytán ugyanabból kitöröltetett.

A török sebesültek részére ujabban a következő adakozások küldettek be szerkesztőségünkhöz:

A budapesti orvostanhaligatók által f. hó 9-én a Hungáriában tartott banquetten begyült összeg	20 frt 20 kr.
Mozgay Mari Veszprémből	10 frt — kr.
Rálik Jánosnál az uj-pesti bucsu alkalmával egybegyült társaság (Czipauer János 1 frt, Vavrinyes Károly 5 frt, Karay Lajos 1 frt, házi gazda 1 frt, neje 1 frt) adakozott	9 frt — kr.
K.-Nyéken tartott jótékonyczélu szini előadás jövedelme (felülfizettek: Leithgeb Ágost 1 frt, Dr. Kremniczki Ferencz 1 frt, egy ismeretlen 28 kr.)	6 frt 39 kr.
Szery István a szegvári függetlenkör alelnöke által rendezett bál tiszta jövedelme	24 frt — kr.
Szamek János Antivány Nyitráról	20 frt — kr.
Kaiser Ferenczné gyüjtése Makóról	33 frt 20 kr.
Farkas Ferencz Andráshidáról	5 frt — kr.
Ehhez adva mult számunk kimutatását	2343 frt 49 kr.
1 arany, 1 lira, 1 5 kros fillér, 3 ezüst frt, 4 ezüst huszas és 2 ezüst tallér.	

Az eddig begyült összeg 2471 frt 28 kr. 1 arany, 1 lira, 1 5 kros fillér, 3 ezüst frt, 4 ezüst huszas és 2 ezüst tallér.

Irodalom.

— A magyar encyclopledia előmunkálatait intéző 15-ös bizottság ma d. u. 4 órakor ülést tartott az irói körben. — György Aladár előterjesztett egy javaslatot az encyclopoedia munkaterve s költségvetése iránt s a gyülés ezt vette legott tárgyalás alá. A javaslat azonban oly terjedelmes, hogy 4—5 ülést vesz igénybe, mig letárgyaltatik. — György terve szerint az encyclopedia szótár-rendszerben ismerteti az összes tudományok, müvészetek, mesterségek és ügyességek körébe vágó szavakat lehetőleg kimeritően, tudományosan s mégis népszerü modorban; kiváló tekintettel lesz a magyarhoni viszonyokra s a magyar közönség érdekeire. Az eddig jelentkezett 134 munkatárs 25 szakcsoportba oszlik, minden szakcsoport élén egy szakszerkesztő áll, ki a munkát beosztja, a határidőt kitüzi vagy meghosszabbitja, az egyes tárgyak kidolgozásának terjedelmét meghatározza s a munkatársak kéziratait revizió alá veszi. Az egész vállalat élén egy elnök, egy titkar s egy pénztárnok állanak, kik munkásságokért a vállalattól fizetést kapnak: mindhármat az akadémia nevezi ki, ennek tartatván fel egyuttal a kijelölési jog a szakszerkesztőségi állomásokra. A szerkesztési költségeket a tervezet 13,000 forintban állapitja meg s az összes szerkesztési munkálatok egy év alatti befejezését helyezi kilátásba. A munkatársak munkásságukhoz aránylagos tiszteletdijat kapnak; ily dijak összegét a tervezet 17.500 forintban számitja fel, lehető azonban, hogy ez irányzat, a mutatkozó szükséghez képest némileg meg fog szaporittatni. Az egész mü két év alatti kiadására a kiadó szerződésileg köteleztetik. Megjelen minden második héten egy-egy 15 ivnyi füzet, ára 1 frt. Egy kötet 5 füzetnyit tesz ki, s az egész mü 50 füzetből, vagyis 10 kötetből fog állani; ára ötven frt lesz. Alakja megegyezik a Brockhaus-féle lexicon alakjával. A nyomtatási költségek minimum számitással 43.500 frtra rugnak. Ezek szerint az egész vállalat 74.000 frtnyi kiadással jár. Az öszszeg előteremtésére az intéző bizottság állami segélyt kér, az akademia támogatását sürgeti, s az ország vagyonos osztályait adakozásra szólitja fel.

Szinház, müvészet.

— **A várszinházban** a török sebesültek javára tartandó előadásra Jókai Mór prológot irt, melyet Felekyné s Bartók szintén egy versét, melyet K. Jászay Mari fog elszavalni. Azonkivül két kisebb részletben az operai tagok énekelni fognak. A Jókai verséhez szolgáló allegorikus képben az összes közremüködők résztvesznek.

— A nemzeti zenedének f. é. szeptember 2-án Zichy Géza gróf elnöklete alatt tarott évi közgyülésén, az egyesületi alapszabályok 7. §. értelmében, következő urak választattak meg. Főpénztári előljárónak: Weisz B. F. urat; Pénztárnoknak: Barabás A. Pál urat; Zenedei gazdának: Dr. Neuhofer János urat; Zenedei ügyvédnek: Barabás Daniel urat; Zenedei aligazgatónak: Mészner József urat; Könyvtárnoknak: Engeszer Mátyás urat; Ellenőrnek; Piufsich Lajos urat; Orvosnak: Davida Miklós tr, urat; Helyetles titkárnak: Ságh József urat, Igazgató választmányi tagoknak: id. Ábrányi Kornél, Balázs Sándor, Beregszászy Lajos, Blaskovics Sándor, Csiky Mihály, Czanyuga József, gróf Degenfeld Lajos, Erkel Sándor, Fáy Frigyes, Frey József, Fülöp István, Ghyczey Samu, Grabovszky Szilárd, Hajós József, Hupf Ágoston, Juhász Endre, Gróf Karácsonyi Guidó, Kármán Lajos, Királyi Pál, Kollarics Ferencz, Muraközy László, Mihálovics Ödön, Nádossy György, Nagel Armin, Nemeshegyi József, Péczeli Ferencz, Pentsch János, Báró Prónai Dezső, Rökk Szilárd, Rupp Imre, Szabó Béla, Rebiller Gyula, Simonffy Kálmán, Sipos Antal, Schwendtner Mihály, Sztupa György, Gróf Szechényi Imre, Dr. Várady Béla, Dr. Verzár Gusztáv és Waldhauer Adolf urakat.

Egyletek társulatok.

— A Sz. László társulat közgyülése. A Sz. László-társulat ma d. e. 10 órakor a központi papnöveldében XII. rendes közgyülését tartotta. Az elnöki megnyitót Peitler Antal váczi püspök mondta el; elősorolta a társulat tevékenységét, kiemelte, hogy üdvös intézkedéseket hoztak ez évben is létre. Köszönetet mondott a közgyülésnek a benne helyezett bizalomért s aztán beadta lemondását. A közgyülés sajnálattal fogadta a püspök ur e másithatlan elhatározását s a lemondást elfogadván, jegyzőkönyvileg szavazott neki elismerést eddig buzgalommal folytatott tevékenységeért. Uj elnöknek egyhangulag Schlauch Lőrincz szatmári megyés püspök választatik meg, kihez a közgyülés egy 3 tagu küldöttséget meneszt. Mig a küldöttség az uj elnöknél tisztelegne, b. Jósika K. fölolvasta értekezését: „A modern társadalom emberéről," melyben kemény szavakkal ostorozza a jelen kort s ezt egy óriási álarczhoz hasonlitja. A titkári jelentés szerint a társulat bevétele sokkal kevesebb az előző évekhez képest. A bevétel jan. 1-étől máig 8452 frt 26 krt. tesz ki. Az alapitványok azonban szaporodtak, ugy hogy ez idő szerint a társulat alaptőkéje 31.429 frt 86 krt tesz. Ebből a különféle kiadások mellett 3627 frt 50 kr. forditattott segélyezésekre. Az alapitó tagok száma csak egygyel szaporodott. A választmány figyelemmel kisérte a csángó-magyarok ügyét s odahatott, hogy köztük a magyar szellemet fejleszsze. A bukaresti kath. gymnasiumnak 200 frtnyi segély nyujtatott, hogy azon magyar iskolát emeljenek. — Ezután Némethy Lajos budai káplán olvasta fel értekezését. „A mult századokban Budán létezett jámbor társulatokról", melyeket 2 részre: a török foglalás előtti — s utániakra oszt. Ezekután a számvizsgáló bizottság jelentése, a pénztári kimutatás s a beérkezett folyamodványok terjesztetnek elő. A végül megejtett választások eredménye az, hogy az igazgató választmány ugyanaz maradt. A közgyülés déli 12 órakor véget ért.

— A tud. és müegyetemi dalár-egyesület tisztikara és bizottsága következőleg alakult meg. Elnök: Hertzeg Sándor j. h.,

AZ „EGYETÉRTÉS" TÁRCZÁJA.

Egy zsidó-herczeg Törökországban.

(Történelmi források nyomán.)

I.

A törökországi zsidók történelméből egy alak magaslik ki, mely megérdemli ugy rokonszenvünket, mint bámulatunkat.

Don Nászi József a zsidók történelme hasábjain a legkiválóbb hősök között foglal helyet. Életének viszontagságai közt tanusitott ereje és tántorithatlan vas akarata, sokoldalu tudománya, éles elméje, ékesszólása, bámulatra ragadtató bátorsága és szépségre egyaránt magasan kiemelték alakját.

Született 1519-ben Portugállia fővárosában. Atyja, egy dusgazdag marannus, kitünő neveben részesitette őt.

„Marannus"-oknak azon spanyol és portugálliai zsidók neveztettek, kik 1492-ben, a midőn a katholikus Ferdinánd rendelete felhivta őket, az országból kivándorolni vagy pedig a katholikus vallásra térni, hazájukhoz ragaszkodván, szinleg kikeresztelkedtek ugyan, de szivükben őseik vallásához ragaszkodtak. *) Az ekképen szervezett keresztények száma 200,000-re tétetik, kiknek nagy része később a legnemesebb családokkal egybekelvén, tökéletesen a kereszténységbe olvadt, s bátran állithatjuk, hogy spanyolhon és Portugállia legnemesebb vére zsidó vérrel vegyült. Jellemző és igen érdekes erre vonatkozólag Pombál portugálliai miniszter királyának adott válasza: A midőn tudniillik Dom Józe Portugália heves vérü királya, nevezett miniszterének megparancsolá, hogy országa nemességének családfáit alaposan átkutassa, s hogy a nemesek azon része, kiknek ereiben zsidó vér is kering, hegyes kalapok viselése által megjelöltessék.

A miniszter a következő nap reggelén három hegyes kalappal ellátva jelent meg a bámulásra kelt király előtt.

„Felséged parancsát teljesitvén, igy szólalt meg a ravasz államférfiu, kutattam Portugállia heraldikájában s kutatásom eredménye első sorban e három kalap: az egyik felségedé, a másik ő eminencziájáé, a lissaboni bibornok érseké, mig végre a harmadik csekélységem részére — felséged legalázatosabb szolgája számára — van szánva."

A marannusok jelentékenyebb része azonban hüen ragaszkodott ősei hitéhez s azt ivadékára is igyekezett átplántálni. Természetesen, a legmélyebb titokban. Azonban egy szörnyeteg, mely vérengzőbb a tigrisnél, ravaszabb a kigyónál és irgalmatlanabb mindkettőnél, az inquisitó kifürkészte azokat is, kik csak gondolatban rokonszenveztek régi vallásukkal. Sőt még azokat is, kik jámbor keresztyének voltak ugyan, hanem sok pénzzel vagy szép feleséggel birtak. Az ily marannusok rendszerint máglyán vagy kinpadon végezték be életöket.

Nászi József (álkeresztyén neve Miguez János) 21 éves volt, midőn atyja Miguez Pál (Nászi Simon) az inquisitori törvényszék elé hurczoltatott s a „fekete terem" fekete lelkü birái előtt azzal vádoltatott, mintha a szent képeket csak ellenszenvvel csókolná meg, reggelenkint pedig szobájába zárkóznék, hol a „Pater noster" és „Ave Maria" helyett valószinüleg a héber „semá"-t imádkozza.

Két tanu meg is esküdött erre. Egyik Miguez Pál volt kocsisa, ki később szerzetessé lett, második a vádlott elcsapott szakácsnője volt.

Miguez Pál a hajmeresztő „bünök" elkövetését makacssággal tagadta, s a „szent" törvényszék kényszeritve látta magát, őt a vallató széknek átadni. A mi a boldogtalannal ezután történt, az borzasztó, vérlázitó!

Leplet, a feledés leplét lebbentsük az emberiség e szenyfoltjára, különben kisértetbe eshetünk, szégyenleni azt, hogy mi is, mint azon tettek elkövetői, isten képmásai vagyunk.

II.

A máglya.

Két hónap mult el, mióta Miguez Pál az inquisitorok törvényszéke elé állittatott. Testi és lelki ereje oly nagy volt, hogy a legrémitőbb kinzások csak két hó lefolyta után birták őt tökéletesen megtörni. A vallatók jól értették mesterségüket; ez tagadhatatlan.

Kicsikarták ők bárkitől az oly vallomást, a minőt a nagy inquisitor nekik előirt.

Miguez sem tagadott többé semmit, s ő a leirhatatlan kinok alól felszabadittatott, sőt némileg ez időtől fogva kiméltetett is, és jó bánásmódban részesült. Mert hisz az irgalmas és jóságos isten nagyobb dicsőitésére kellett, hogy a kiszemelt áldozat halála mennél hosszabb és kinosabb legyen, nehogy könnyen s gyorsan muljék ki a tüz hullámai között.

Miguez vallomása folytán az inquisitorok által tüzhalálra itéltetett.

Neje a bájoló és szellemdus Albalja Girjám (álkeresztényneve Laponza Mária) és fia Nászi József (Miguez János) mindent elkövettek, hogy megmentsék. De nem tehettek érette egyebet, mint azt, hogy azon inquisitorokat, kik közbenjárásukat és segitségüket megigérték, néhány ezer aranynyal gazdagitották.

Néhány nap mulva az elitélt neje és gyermeke hivatalosan felszólittatik, hogy a „Placa Major"-on okvetetlenül megjelenjenek, hogy ott a bünös atya és férj megégettetésében legeltethessék szemöket. Meg nem jelenés esetén „találka" igértetett nekik az elitélttel a másvilágon.

A „Placa Major"-on, Lissabon legtágasabb terén 1541-ben augusztus másodikán nagy néptömeg áhitattal várta a szent szertartás kezdetét. Bünösök megégettetése bár nem tartozott a lissaboni jámboroknál a ritkaságok közé, mindazáltal a nemest és jót nem láthatja eléggé az ember soha, s a lissaboniak eme „szertartásban" annyi szépet, annyi dicsőt találtak, hogy gyakran távol városokba zarándokoltak a szent törvényszék áldozatai megégettetésének szemlélésére. A két inquisitor egy magaslaton foglalt helyet, melyet az inquisitiói katonák, papok, szerzetesek és számtalan efféle állották körül. Ezzel szemben egy faoszlop emelkedett ki számos galyboglya közül. Ezt az inquisitió poroszlói vették körül, a szabad tért pedig, a meddig a szem láthatott, a nézők ezrei foglalták el.

III.

Az elitélt megégetése.

Miguez Pál neje és gyermeke megjelenésekor megkondultak a harangok. Szomoru, panaszos, egetostromló hangjokkal az érczuél érzéketlenebb embereket látszottak vádolni. Dobpergés és trombita harsogás jelentette, hogy az elitélt, fogságából kilépett.

Hogy miket érezhettek ekkor a feleség és a gyermek, ehhez hasonlót ne érezzen sziv soha. A menet, mely az imént leirt szinhelyre érkezett, gunyt látszék üzni az emberek minden nemesebb érzelmével. Sérté mindazt, mi emberi.

A komolyságnak látszata sem volt észrevehető; részvétnek, melyet a bitóhoz menő anyagyilkostól sem tagadhatunk meg, szikrája sem mutatkozott. A menet élén különféle zeneszerekkel ellátott inquisitori katonák mentek, ezeket követték a fekete csuklyások, szent képekkel kezökben, örömdalokat énekelve tánczolva, és ugrándozva. Ezek után négy lovas haladott-bohóczöltönyben ostoraikkal szüntelenül az elitéltet csapkodva, ki köztök egy szamárhoz leláncolva ült. Az anya és gyermek örömest odaadták volna szemök világát, ha ez iszonyu látványtól megkimélik őket.

A még két hó előtt erőteljes, izmos, egészségtől duzzadó 45 éves férfiu, csontvázzá lett. Feje kolpasz, szemei — mint halotté — mélyedéseibő, alig látszottak ki. Karjai összetörve, fogai kihullva lábai — a rájuk erősitett, vascsizmáktól — tökéletesen megdermedtek.

De elitélt öltözete sem volt képes a fájdalmas benyomást, melyet összerongált teste övéire gyakorolt, legkevésbbé is enyhiteni. Csörgőkkel és szamárfülekkel ellátott, vörös-sárga sipka, szalmaöv és nyakkendő, hosszu vörös köpeny, melyet festett, himzett és kivarrt pokolbeli jelenetek ékesitettek — képezték öltönyét.

A nagy inquisititor, egy intésére a szamárról levéttetett, de lábán nem tudott megállani. Térdre rogyott. Egyik inquisitor ezt akkép magyarázta, — fennhangon a közönségnek, — hogy a szent vallatószék annyira hatott a bünös lelkére, miszerint most birái előtt csak térden állva akar megjelenni, s ez — ugymond — igen-igen örvendetes tény.

(Vége következik.)

*) Portugálliából a zsidók 4 évvel később 1496-ban üzettek ki Manuel király uralkodása alatt, ki a jámbor Izabella lányát vette nőül.

alelnök: Ruderschmidt Ferencz m. e. h., titkár: Szabó József j. h., főpénztárnok: Osztrovszky József m. e. h., ellenőr: Zettin Ignácz m. e. h., jegyzők: Muraközy Árpád j. h. és Zsiros Mihály m. e. h., pénztárnokok: Kovács Ödön m. e. h., Morelly Károly o. h., szertárnok: Popp József m. e. h. Bizottsági tagok: Csikay Imre j. h., Dózsa Endre j. h., Gegus Gusztáv j. h., Kiss István m. e. h., Lisznyay Tihamér m. e. h., Major Ferencz o. h., Miklós Ödön m. e. h., Nagy László j. h., Porzsolt m. e. h., Ragályi Lajos j. h., Tóth István b. h.

Fővárosi ügyek.

— Romlott dinnyék. Legutóbbi napokban a vásárfelügyelőség által az I. és II. kerületekben 300 darabot meghaladó romlott dinnyét koboztatott el és semmisittetett meg, azok elárusitói pedig megfenyités végett feljelentettek az illetékes hatóságnál.

— Leltárak készitését rendelte el a tanács minden egyes iskolánál, hol ilyenek még eddig nem léteztek, s meghagyta az iskolai igazgatóknak a leltárak pontos vezetését, ugy a gazdasági és számvevői hivatalokat a helyes gazdálkodás és nyilvántartásra utasitotta.

— A VII. kerületi főreáltanodában a latin nyelv mint rendkivüli tantárgy-tanitása a tanács által, az igazgatóság előterjesztése folytán engedélyeztetett, és Garami Richárd segédtanárnak a tantárgy előadására engedélyt adott, külön dijszedés jogositvány mellett.

— Többrendbeli árlejtések tanács által a legközelebbi ülésben jováhagyatott, nevezetesen az V. ker. Clotild utcza szabályozását, macadameszerü burkoltatását 5359 frt 48 kr. előirányzott munkára 27% engedmény mellett Hirsch Sebő és Mihály, ugyanesak a Clotild utcza 2702 frt 75 krral előirányzott csatornázását 38¼ % engedménnyel Glätti Károly — az I. ker. város major-iskola és kék golyó utczák 23959 frt 3 krral előirányzott csatornázását 35½% engedménnyel Glättli Károly — a VII. ker. százház telep 9745 frt 86 krral előirányzott csatornázását 38½% engedménynyel Jutkovics István — s végre a németvölgyi dülőben levő cserhalmaiféle árok szabályozását 1106 frt 5 kr. előirányzott összegből 8% engedménnyel Hirsch Ferencz vállalkozó nyerte el.

— Az V. kerületi holdutczai elemi népiskola helyiségei a növendékek egészségére a legnagyobb mérvben veszélyes, s noha a tantermek tavai óta szellőztető készülékkel vannak ellátva, a baj nem hárittatott el az által, s a tiszti főorvos véleménye szerint azon segiteni nem is lehet. A tanács már több izben felszólitotta az V. ker. elöljáróságát és iskolaszéket alkalmasabb helyiség kijelölésére, az elöljáróság azonban ilyet nem talált és igy a jelen évben a holdutczában marad az iskola.

— Elemi népiskolák épitése és fentartása czimén a vallás és közokt. ministerium rendelete szerint bizonyos összeget utalványoz a fővárosnak és ez évi főv. költségelőirányzat bevételi rovatában 156. 800 frt. vétetett fel e czimen. Még Januárban küldött a tanács ez összeg engedélyezése miatt feliratot a ministerhez, de eddig válasz nem érkezvén — tekintettel a félévi kedvezőtlen pénztári állapotra — a tanács ujabban feliratozott ez ügyben a miniszterhez.

— A lefolyt héten élve született 220 gyermek, elhalt 141 személy; a halálozások tehát 21 esettel mul ák felül a születéseket. — Az élve szülöttek közt volt 152 törvényes, 67 törvénytelen: nemre nézve 114 fiu, 106 leány. — Halva született 11 gyermek, köztük 6 törvényes, 5 törvénytelen. — A halottak közt volt 122 férfi, 119 nő, egy éven aluli gyermek 74. — Az elhaltak közt egy éven alul tartózkodott Budapesten 8. — (A tartózkodás tartama 32-nél ki nem tudható). Ez év 37 hetében élve született összesen 9464 gyermek, elhalt 9377 egyén, a születések többlete tehát 87. Szülotések arányszáma 1000 lakosra: 36.8. Halálozások arányszáma 1000 lakosra: általában 39.7, az egy éven felüli lakosságnál: 27.2 az öt éven felüli lakosságnál: 20.6.

Törvényszéki csarnok.

— Sepénzseszerelem. Vikliczky János 30 éves utászőrmester vádoltatik volt kedvese Malaki Zsuzsanna által csalás és sikkasztással. Vikliczky János Budán a várnokigazgatóságnál volt beosztva, délczeg termete feltünt a szintén várban szolgáló Malaki Zs. szakácsnénak, s noha Zsuzsi csak magyarul, az őrmerter csupán németül és tótul beszél, mégis a rokonszenvező szivek megértették egymást. És a szerelmes pár háboritlanul egy évig élvezé a szerelem édenét. Vikliczky házasságot igérvén kedvesének, ez rábeszélte, hogy hagyja oda Mars szolgálatát és foglaljon el valami polgári állást, s igy frigyüket a papnál megerősitse, hiszen van ő neki 4000 forintja, melyet bátyjától örökölt és tulipántos ládája legaljában ropogós bankókban őrzi. Az őrmester kapott ezen, és legott 400 frtot kért, melyet óvadékkép leteend egy 600 frt évi fizetéses irodaszolgai állás elfoglalhatására.

Malaki átadta a 400 frtot — de minthogy az állás realizálható nem volt, visszakérte pénzét, azonban kedvese azt mondá, hogy kamatra adta. Egy más alkalommal Vikliczky panaszkodott kedvesének, hogy egy reá bizott pénzes levelet elvesztett, kétségbeesett arczczal öngyilkosságról beszélve. A nagylelkü szakácsné további 400 f. tot adott kedvesének, hogy pótolhassa a hiányt. Másnap Vikliczky öröm sugárzó arczczal jelenté Zsuzsának, hogy a levelet megtalálta, a 400 frtot pedig ismét gyümölcsözően elhelyezé.

Végre 1876. márczius 1-én kilépett a katonai szolgálatból, Malaki Zsuzsannától átvett 1000 frtot lakás és butorzatra, 2000 frtot pedig, hogy azt Malaki Zsuzsánna nevére takarékpénztárnál elhelyezendi. A dohány utcza 42-ik szám alatt kibogadott egy lakást, bebutorozá és uri módon élt, mig kedvese Budán szolgált. Ápril hó 15-én elutazott, előbb azonban meglátogatta kedvesét és a takarékpénztári könyveket elkérte, „mert a mint mondá, biztosabb helyen lesz az az ő iróasztalában, mint a konyhában." Hazamenve, bezárta lakását, a kulcsokat egy levélbe pecsételé és átadva házmesternének azon utasitással, ha Malaki Zsuzsánna kérdezősködik utánna, adja át a levelet.

Ezután Bécsbe utazott, onnét pedig Brünbe, hol ismét beállott a katonasághoz. — Malaki Zsuzsánna, néhány nap mulván kedvese sorsán aggódott s elment a lakásba a levelet átvette, elolvasván, elájult. — kedvese bucsuzott tőle, azt irta, hogy Szerbiába megy s ott a testvérnemzet szabadság harczában hős halállal fog kimulni. Az egész ház felelevenült a szakacsné jajveszékelésére, felnyitották a lakást — és — üresen találták, se pénz se ruha ott nem volt, a takarékpénztári könyvecske pedig hiányzott.

Malaki Zsuzsanna az esetet feljelenté a rendőrségnél a nyomozás megindittatott. Végre megkerült a bünös és ma a végtárgyaláson tagadja, hogy csalt vagy sikkasztott. — Panaszos a pénzt azon engedéllyel adta át neki, hogy azzal tegyen a mit akar, a pénz nagy részét butor, fehérnemü és ékszer vásárlásra használta, hivatkozott tanukra, kik kihallgattatva összesen 80 frt vásárlására emlékeznek, butort 400 frton vett Bernyovics és Lindner butorkereskedőknél, Éberling, Bachrach és Weisz nem emlékeznek a vételre, és ily formán nem birja vádlott a 3000 frt elszámolását igazolni.

Kossutányi kir. ügyész kemény megbüntetését inditványozza vádlottnak, mig Dr. Füzessery a vád alaposságát tagadja vádlott kapott kedvesétől pénzt s mivel elhagyta, boszuból e felett vádaskodik ellene.

A kir. törvényszék vádlottat 2 évi börtönbüntetésre itélte.

TÁVIRATOK.

A török győzelmek ünneplése.

Aranyos-Maróth szept. 20. (Az „Egyetértés" távirata) Taraczkok durrogása, zeneszó és átalános kivilágitás mellett ültük meg a török győzelmek örömnapját.

Baja, szept. 20. (Az „Egyetértés" távirata.) A török nemzet dicsőitésére érzelmeinknek kifejezést adandó, ma estére török és nemzeti lobogóink kitüzése mellett világitást rendezünk.

Eger, szept. 20. (Az „Egyetértés" távirata). Városunk fényárban uszik, az érseki palota, lyceum, minden középület kivilágitva; számlálhatlan néptömeg Plevna hőseit éltetve, körmenetben indult a városház elé, hol Szederkényi szónokolt roppant hatással. — Innét a feldiszitett török mecsethez vonult, hol Endrey Gyula egy szépen alkotott és kitünő szónoki hatással mondott beszédben a plevnai félistenekről emlékezett. — Végül a kaszinó előtt Macke Emil a joghallgatók nevében tartott szép beszédet. A menetet rendezte az ó-kaszinó, joghallgatók, tüzoltók és honvéd-egylet összes testületeink részvételével.

Esztergom, szept. 20. (Az „Egyetértés" távirata) Párkány községe a török nemzet dicső győzelmét fáklyás menettel és kivilágitással ünnepelte meg.

Félegyháza, szept. 20. (Az „Egyetértés távirata.) A török győzelmek feletti örömünk leirhatlan. Városunk önkéntesen fellobogózva, nagyszerüen kivilágitva. Tüzoltók fáklyákkal. A körmenet a transparentekkel ékitett népkörből indult ki. Ezrekre menő nép a testvér nemzet hőseit lelkesen üdvözölte.

Hajmáskér, szept. 20. (Az „Egyetértés" távirata,) Hajmáskér falu 19-én este a törökök győzelmére fényesen kivilágittatott, éltetve a dicső török nemzetet és Kossuth Lajost.

Kanizsa, szept. 20. (Az „Egyetértés" távirata.) Nagy-Kanizsa város lakossága a török győzelmek feletti örömének ma ünnepélyes kivilágitásban adott kifejezést.

Kézdi-Vásárhely, szept 20. (Az „Egyetértés" távirat.) Tegnap Sepsi-Szent-György illuminált, ma Kézdi-Vásárhely illuminál, lelkesedés leirhatatlan.

Körmend, szept. 20. (Az „Egyetértés" távirata) A törökök győzelme feletti örömét kifejezendő, városunk nagyszerüen ki volt kivilágitva. A nép zeneszó mellett éljenezve járta be az utczákat

Nagy-Károly, szeptember 20. (Az „Egyetértés" távirata) Ozman pasa s hős katonái plevnai győzelmét Nagy-Károly város polgársága lelkesedéssel fogadta, s e feletti örömét a város kivilágitásával ülte meg s Ozman passához menesztett sürgönynyel ad kifejezést elismerésének.

Putnok, szept. 20. (Az „Egyetértés" távirata.) Városunk ritka tüneménynek volt tegnap tanuja. Átalános kivilágitás és mozsár durrogások között vonult végig roppant néptömeg az utczákon a szózatot énekelve. Igy ünnepeltük meg a török győzelmeket.

Pécs, szept. 20. (Az „Egyetértés" távirata.) Pécsett szombaton kivilágitás, körmenet, taraczklövések, zenekarok, dalárda közremüködése, bankett, lelkesedés nagy. Gyüjtés nagyban folyik.

Pozsony, szept. 20. Számos ügyvéd, hirlapiró és kereskedő ma elhatározta, hogy a törökök győzelmei alkalmából vasárnap a város kivilágitása, fáklyásmenet és a sebesült törökök részére való gyüjtés rendeztessék.

Rozsnyó, szept. 20. (Az „Egyetértés" távirata.) Tegnap általános fényes kivilágitás volt határtalan lelkesedés között a török diadalok fölött. Sebesültek részére gyüjtés kezdetett.

Ruttka, szept. 20. (Az „Egyetértés" távirata) A törökök győzelmét mi is megünnepeltük. A vasuti állomáson a nemzeti lobogó lengett.

Salzburg, szept. 20. (Az „Egyetértés" távirata.) Andrássy és Bismarck találkozásuk pillanatában a Salzburgban élő magyarok a következő táviratot küldötték Abdul Hamid ő felségéhez, a vitéz és győzelmes ozmánok császárjához:

„Felséges ur! A Salzburgban élő magyarok hódoló tisztelettel tolmácsolják felségednek igaz szivből fakadó üdvkivánataikat vitéz és hős vezérei és katonái által a Balkán szigetén, Ázsiában, de különösen Plevnánál a barbar oroszok teljes leveretése alkalmából. Allah éltesse kegyelmes felségedet! Allah és a magyarok istene éltesse a dicső és győzelmes ozman birodalmat, kedves magyar hazánk testvérnemzetét."

Szécsény, szept. 20. (Az „Egyetértés" távirata.) Városunk most ünnepli kivilágitással a törökök dicső győzelmeit.

Sz.-Udvarhely, szeptember 20. (Az „Egyetértés" távirata.) Városunk nagyszerüen kivilágitott. Tegnap tornyaink fényben égtek. Budvár a három petroleum lángoszloppal mértföldekre hirdette lelkesedésünket. A nép a marsaeillaist énekelve több ezernyi sokaságban járt az utczákon török induló hangjai mellett.

Bécs, szept. 20. A „Pol. Cor."-nek egy mai keletü bukaresti távirata a következőket jelenti: Plevnánál az actió épen nem szoritkozik a török hadállások folytonos bombázására, mit a törökök gyöngén viszonoznak. F. hó 17-ike óta több másnemü tüzérségi harcz is volt. A 17-ike és 18-ika közti éjjel nagyobb hadoszlopok több kirohanást tettek a Grivicza-védmü ellen, melyek a törökök jelentékeny veszteségével visszaverettek. Viszont 18-ikán délután a románok kisérletei és a Plevna előtti legnagyobb török védmü (A tulajdonképeni Grivicza-védmü. szerk.) megrohanására, meghiusultak, s a románok 300 ember veszteséggel visszavettettek a Griviczavédmübe.

Vodicza főhadiszállás, szept. 18., este. (Az „Egyetértés" távirata). Tegnap **Mehemed Ali személyes vezénylete alatt előnyomulás történt egész a Banicza-Lom jobbpartján levő magaslatokig, nevezetesen Koprivváig, ahol nagy orosz tábort pillantottunk meg. Kémszemlék folytán, melyek háromfelé, s néhol egész a bjelai fönnsik széléig tartattak, kitünt, hogy az orosz hadsereg a következő állásokban van:**

A XII. hadtest Vladimir nagyherczeg vezérlete alatt Damogilától Beklemén át egész Gorni-Monasztirig; a XIII. hadtest Hahn tábornok vezérlete alatt az egyik hadosztálylyal Balabanlárnál, másikával Koprivától nyugatra áll. A XI. hadtesthez tartozó 32. hadosztály Csairkőjnél van concentrálva, a XI. hadtest többi része pedig Ozman-Bazár környékén van.

Az orosz hadsereg elcsüggedtnek látszik, mit a következő eset bizonyit. Ma a 32. orosz hadosztály meg akarta gátolni Czerkovnának az egiptomiak általi megszállását, azonban rövid harcz után megszalasztatott, mire Bejin-Verboka helység harcz nélkül lett megszállva. A döntő ütközet nagyon közel van.

Konstantinápoly, szept. 19. (A budapesti török konzulátus távirata.) A Miklós hegyen levő erődöt, melynek csapataink általi bevételét jelentettem, később az ellenség visszafoglalta. Azon hadoszlopunkat, mely ez erődöt elülről támadta meg, jobb- és baloldalról müködő két más hadoszlopnak támogatni kellett volna. Szerencsétlenségre, e két hadoszlop előnyomulását strategiai akadályok késleltették. Miután az oroszok erősitéseket vontak magukhoz és magukat többségben látták, kirohanó támadást intéztek, mely elől elszigetelt hadoszlopainknak visszavonulni és előbbi állásait elfoglalnia kellett, miután előbb jelentékeny veszteséget okozott az ellenségnek. Szulejman pasa nem kétli, hogy rövid idő alatt a Szt.-Miklóst visszafoglalja s urává lesz az egész szorosnak.

PÁRIS, szept. 20. (Az „Egyetértés" távirata.) **A tábornagy manifestuma általános fölháborodást keltett. A „Temps" azt mondja, hogy ennél meggyalázóbb még soha sem ért valamely nemzetet. A „Presse" idézi X. Károly választási manifestumát s megjegyzi, hogy Károly rövid idő mulva számüzetésbe ment. A „Pays" örvend s köszönetet mond a tábornagynak, amért állásán akar maradni még akkor is, ha a választások ellenére ütnek ki.**

Bécs, szept. 20. A „Pol. Cor."-nek a következőket jelentik Cattaróból: F. hó 18-ika óta a Dugaszorosban és fölötte levő erőditmények is a montenegróiak kezében vannak, miután a capitulált őrségeknek szabad elvonulás engedtetett Sztoláczba. A bileki török családoknak szintén szabad elmenet engedtetett Sztoláczba. — A montenegróiak mindenekelőtt Korjanics, azután Trebinye ellen szándékoznak operálni.

LONDON, szept. 20 (Az „Egyetértés" távirata) **Napisajtónk élesen birálja Mac-Mahon manifestumát. Suvalov tegnap a Derbyünnepélyre utazott. s csak október második Hetében fog visszatérni.**

Gorni-Sztuden, szept. 18. déli 12 órakor. (Az „Egyetértés" távirata.) A törökök elsánczolt táborát és Plevna városát az orosz-román hadsereg szüntelen bombázza és akkép veszi körül, hogy Ozman pasának egyenes összeköttetése a török főhadiszállással, valamint élelmi és lőszerszállitmánya teljesen el van vágva. A törökök lőszer hiánya miatt nem viszonozzák az orosz-román bombázást.

BOLLA kapitányt, az osztrák-magyar katonai attachét, Plevnánál tanusitott vitézsége folytán a czár tegnap földiszitette a György-keresztteI.

Bukarest, szept. 20. Ma a székesegyházban gyászmise volt az elesett románokért, melyben a fejedelemné, a román hatóságok, Gorcsakoff herczeg, Jomini és Stuart is részt vettek. A fejedelemné nagyon megindult volt. — Ma itt az orosz császári gárdához tartozó gránátosok és dragonyosok vonultak át.

Zágráb, szept. 20. Az országgyülés holnapra tüzte ki a fölirati vitát. — Filippovich országos parancsnok ma hivatalos látogatást tett Mazuranics bánnál, Mihailovics bibornoknál, Zsivkovics osztályfőnöknél, Radivojevics septemvirnél, Klobuczarics bánitáblai elnöknél, Bartolovics országos pénzügyi igazgatónál és Andrejevics polgármesternél.

Berlin, szept. 20. A „Nordd. Ztg." szerint a legközelebbi nyolcz nap alatt eldől, vajjon a német hajóhad a Középtengeren maradjon-e, vagy visszahivassék.

Bécs, szept. 20. A „Fremdenblatt" értesülése szerint báró Ceschi a Santa-Croce Alajos és Thurnburgi Latour József táborszernagy, titkos tanácsosok kineveztettek az urakházának élethossziglani tagjaivá.

Bécs, szept. 20. A képviselőház kiegyezési bizottsága ma elfogadta a bankstatutum 40-ik czikkét a Schaup által inditványozott módositással. Az igazgatóságnak a maximal-hitel beosztására vonatkozó jogát a főtanácsosok „vető"-joga korlátózza. A 42. czikket a Sturm által inditványozott azon hozzáadással fogadták el, hogy a főtanácsba nemtagok is beválaszthatók A 43.—49. czikkek lényegesebb módositás nélkül fogadtattak el.

Salzburg, szept. 20. Andrássy gróf ma 2 órakor Bécsbe utazott. **Bismarck herczeg és fiai elkisérték a pályaudvarhoz. A bucsuzás rendkivül szivélyes volt.** Bismarck herczeg valószinüleg holnap utazik el, családja azonban itt marad nehány napra.

Berlin, szept. 20-án (Az „Egyetértés" távirata.) A mai lapok majdnem mindnyájan foglalkoznak Bismarck és Andrássy összejövetelével. A „Nationalzeitung" igy ir: Egy közeli mediátió kétséges. Mi azt hisszük, hogy Bismarck és Andrássynak elég dolgot fog adni ama oszlopot fentartani és megerősiteni, melyen Európa békéje nyugszik. Meg fogják ugyan némelyek kisérteni a tél folyamában, hogy ez oszlopot megingassák, de mindaddig. mig a hármas szövetség fennáll, e kisérletek sikeretlenek maradnak. Ebben találja biztositékát inkább, mint akármi másban az európai béke. Az európai chauvinisták nem tudják, mit csinálnak, midőn ez ellen harczolnak.

A „Vossische Zeitung": A „Provinzial Correspondenz" üres szólásformákat tartalmaz. Egyik államférfi sem hozta szőnyegre a béke fentartását, s nem is állapitották volna meg, ha mindjárt szóba került volna is a mediatió. Az orosz fönhéjázás még nem lohadt le eléggé, és Törökország sem fogadhat el most még se béke se fegyverszünetre vonatkozó ajánlatot. Bismarck pedig vajmi kevés egyetértésre juthatna russophil tendentiáival Andrássy gróffal, ha egyszer Németország és Ausztria politikáját tárgyalnák a hadakozó felekkel szemben. Andrássy nem oly szerencsés afféle parlamenttel rendelkezni, mely külpolitikai eljárását egyszerüen tudomásul veszi, a midőn az ő kezdeményezéséből származik. A napokban beszédek és válaszokkal lesz köteles ellátni a két parlamentet, Tisza és Auersperg közvetitésével, és Bismarck iránt tanusitott eddigi engedékenysége tekintélyes oppositióra akad.

A „Berliner Tageblatt": Most majd megint Bismarckot fogják vádolni, ha Andrássy a törökbarátok sarkantyuzásainak ellenáll, ha Szerbiát nem akadályozza meg az aktióba lépéstől, és ha a beavatkozás helyett szigoru semlegesség felé hajol, a mi Ausztriára nézve mind politikai, mind nemzetgazdászati szempontból nagy áldás lenne. Pedig mindezek már azelőtt is Ausztria érdekében voltak, Bismarck nélkül is.

A „Tribune pedig igy ir: A „Provinzial-Correspondenz" szavaiból legalább is annyit érthetnénk, hogy e találkozás eredményére a jelen pillanat körülményei különösen kedvezők voltak, és hogy az képezte volna a fő kérdést, hogyan és milyen irányban kellene közbelépni, Balkán vidékén a rendet helyreállitani. Megbizható kutfőkből hiszi meriteni továbbá a Tribune, hogy az ottani politikai körök nagy elővigyázattal szólanak a hatalmak esetleges békeközvetitéséről. Azt azonban még sem lehet tagadni, hogy készülődnek ilyesféle terveket kidolgozni. Azt mondja továbbá, hogy feltünő lenne, ha a német-osztrák kereskedelmi szerződésről meg nem emlékeztek volna. A német érdekek kiválóan megkivánják, hogy a nagyfontosságu kérdés ott kellől ép tárgyaltatott legyen.

Krakkó, szept, 20. (Az Egyetértés" távirata.) Poroszországból hidhajókkal terhelt 30 vagon ment itt át az orosz hadsereghez.

Trieszt, szept. 20. (Az „Egyetértés" távirata.) Az „Ausztria" Lloydgőzös ma reggel 5½ órakor Konstantinápolyból ideérkezett.

Trieszt, szept. 20. (Az „Egyetértés" távirata.) A „Ceres" Lloydgőzös a keletindia-kinai pórtával ma délelött 8½ órakor megérkezett.

München, szept. 20. (Az „Egyetértés" távirata.) A természetvizsgálók második nagygyülésén Károly Tódor bajor herczeg, a müncheni orvosi fakultás tiszteletbeli doctora, a király parancsára üdvözölte a gyülekezetet. Az elnök kérelmére ő vette át az elnökséget s az ülést egy a természetitudományok jelentőségéről tartott s tetszéssel fogadott hosszu beszéddel nyitotta meg.

Páris, szept. 20. (Az „Egyetértés" távirata.) A választási edictum közzétételét szombatra halasztották. A tábornagyot, midőn az „avenue de l'opera" nevü uj-utczát megnyitotta „vive la republique (éljen a köztársaság!) kiáltásokkal fogadták.

Bécs, szept. 20. Magyar földteherm. kötvény 77.75 Salgó-Tarján 81 –. Magyar hitel 206 — Magyar záloglevél 90.75. Erdély 109 —. Magyar keleti vasut 68.—. Magyar sorsjegy 82.—. Magyar földhitel 24.—. Magyar vasuti kölcsön 100.25 Anglo magyar —.—. Franko-magyar bank —.—. Alföld 123.—. Magyar északkeleti vasut 120.—. Kel.-vasuti elsőbbségi kötv. 66 —. Tiszai vasut 190.50 Municipal-bank –.—

Bécs, szept. 20. Hitelrészv. 224.—. Galicziai 255.— Államvasut 281.—. Rente 65.25. 1860-as 113.- . 1864-es 135.- -. Ezüst 105.—. London 117.45. Unio-bank —.—. Általános épitőbank —.—. Angol-Osztrák 114.--. Lombard 78. –. Tramvay —.—. Hitelsorsjegy 165.50. Napoleond'or 9.42—. Arany 5 61. Frankfurt 57.15 Porosz pénzutalvány 57.80. Török sorsjegy 16.50. Angol épitőbank —.—.

KÖZGAZDASÁG.

Bécs, szept. 20. (Az „Egyetértés" távirata.) A mai börzén a hausse nem volt oly rendkivüli mint tegnap. Az irány mindamellett élénk volt s értékpapirokban a kötések elevenen folytak. A jegyzések: Osztr. hitelr. 226.—. Angol bank 115.—. Unio-bank 75.73. Magy. hitelbank 207.25. Lombardok 80. Rudolfvasut 119.50. Magy. nyugoti vasut 117.50. Lemberg-Czernovicz-Jany vasut 127.— Dunagőzhajózás 374.— Tiszavidéki 196 50. Északnyugati vasut 122.— Erzsébetpálya 188.— Rente 65.45. Ezüstrente 68.10. Aranyrente 75.85. Husz frankos arany 9.41. Birod. márka 57.82½. Londonbe: 117.35—117.50.

Bécs, szept. 20. (Az „Egyetértés" távirata.) A gabnatőzsdei jegyzések: buza őszre 11. 10—11.25. Tavaszra 11.10—11.15. Zab őszre 8. 40—8.45. Árpa őszre 7.30—7.35. Magyar zab 8. 55—55—8.70. Kukoricza 7.65—7.75.

Bécs, szept. 20. (Az „Egyetértés" távirata.) A mai marhavásárra felhajtatott: 2014 darab borju. Árak 44—60 kr. kilogrammként, élettel; az legjobbakról egész 62 krig. Felhozatott 373 vágott juh és 194 vágott sertés. — Az előbbi kilogrammonként 30—40; az utóbbi 51—56 krjával kelt kilogrammonként. A juhvásárra összesen 21.265 drb hozatott fel, melyek ára 36—47 között váltakozott kilogrammonként s 24—27½ frt között páronként. Párisnak szállittatott körülbelől 10,000 db. A sertés-vásárra 919 darab hozatott fel, s ebből kelt a sovány 48—50 krjával pr. kilogr.; a közepesek 46—48; a nehezek pedig 48—50 krjával. — Tegnap és tegnapelőtt még 400 bessarábiai ökör érkezett, a melyekből egy nagy rész eladatlan maradt, ugy hogy a szombati vásárról fenmaradtakkal együtt most 400 db vár a legközelebbi vásárra.

Gabna-tőzsde. Mivel a buza tulajdonosok mérsékeltebben kináltak, az irány föllendült és körülbelül 10.000 mm. változatlan áron adatott el Tengeri ára 10 krral emelkedett, a többi gabnafajokban semmi változás sem jegyezhető. A határidőüzletben, buza csökkenő, őszre 10.95—10.00, tavaszra 11.10—11.20, tengeri, bánsági május—juniusra 7.15—7.20; zab őszre 6 60—6 65, tavaszra 7.07—7.14; káposztarepcze 18 33- 18.65.

Értéktőzsde. A tegnapi baisse után itélve a mai forgalom meglehetős kedvező hangulatban mozgott, az irány szilárdabb, az üzlet terjedelme azonban csak az osztr. hitel részvényekben öltött nagyobb mérvet, mig a többi értékeknél szükebb korlátok közé szorult. Az előtőzsdén oszt hitel részvények 231.40-ről 232 30-ig emelkedtek és 232-ön megállapodva maradtak, magy. hitel részv. 210 - 211-en vásároltattak, pesti köz. vasut részvények 170¼—179½-en kerültek forgalomba. A délitőzsdén osztr. hitel-részv 231.60 231. 40 között mozogtak; ¾1 órakor azonban roppant élénk vásárlások mellet 232.40-ig emelkedtek és zárlatkor 232 30-on maradtak. Magy. hitel részv 110½—111-en, magy. földhitel részvények 23½—24-en, municipális részvények 18-on. pesti keresk. bank részv. 575-ön, külv takarékpénztár részv. 57-en vásároltattak. Salgótarjáni köszénb. részv. 82-ön. Drasche téglagyár részv. 44-en, Concordia gőzm. részv. 390-en, Victoria gőzm. résrv. 290-en keltek. Vasutak közül ma csupán tiszavidéki vasut részv. és p. 197-en kerültek a piaczra. Biztositó társulatok közül „Unio" viszonbizt. részv. 10 frttal olcsóbban, mint tegnap, 170-en adattak el, pesti bizt. részv. 80-on kinálva voltak. Magy. kincstári utalv. 105 25-ön, magy. vasuti kölcsön kötv. 100.25—100 50-en, magy. keleti vasut I. prioritások 66 75-ön, II kib. 75.50-en, markjegyek 57,80 on keltek.

Konstantinápolyban székelő nagykövetünk f. évi augusztus hó 29-iki jelentése szerint: a török kormány a gabona kivitelét a drinápolyi tartományból, további intézkedésig, megtiltotta. Kivétel csak a régebben kötött és a szokásos 15 napi határidő alatt felmutatandó szerződések és a Konstantinápolyba rendelt szállitmányok tekintetében történik. Továbbá a török kormány a lovak, öszvérek és szarvasmarháknak Candia szigetéről való kivitelét — nemcsak a külföldre, hanem a török birodalom többi területre nézve is — megtiltotta.

Vásárügy. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy a Somogymegye területéhez tartozó Kercsetiget községben f. évi október hó 15-én tartozó országos vásár ugyanazon hó 16-án tartassék meg, Egyuttal Torontálmegye területéhez tartozó Horvát-Bóka községnek megengedte, hogy ott évenkint szept. hó 15-én országos-, és minden hétfőn hetivásár tartathassék.

Vasuti forgalom és bevételek. Az osztrák-magyar vasutakon f. é. julius havában egészben 8.697,637 utas és 3.404,860 tonna teher szállittatott, mely után az összes bevétel 17.930,672 frtot tett, mi kilometerenként 1026 f. — Mult év ugyanazon havában a bevétel 16.155,066 f. vagy is kilometerenként 955 frt volt, e szerint a kilometeri bevétel 7,4 %-val növekedett. A 17.830,672 frtnyi bevételből 6 615,691 frt a közös osztrák magyar 8.981,680 frt az osztrák és 2.233,301 frt a magyar vasutakra esik. F. é. január 1-től julius 31-éig az összes bevétel 106.518,024 frtra rugott; mig az a mult év ugyan ez időszakában csak 98.938,044 frtot tett.

Az osztr. nemz. bank heti kimutatása szeptember 19. Bankjegyforgalom 287,810.300 forint (+2,414 240 frt.) Giró-betétek 382.208 frt 66 kr (+ 143.255 frt 18 kr.) Beváltandó bankutalványok és más esedékes passivák, 1,849.498 forint 41 kr (+ 124.841 forint 77⁵ kr.) Fedezet: Érczlap 136,616.511 forint 50 kr. Érczben fizetendő váltók 11,410.396 forint 04 kr (+ 26,895 frt 50 kr.) Államjegyek, melyek a bank tulajdonában vannak 1,327,296 forint — kr. (— 295.602 forint — kr.) Leszámitolás 120,380.044 frt 78 kr (+ 2,092.372 forint 54 kr.) Kölcsönök 27,753.10J forint — kr. (+ 28.000 frt — kr.) Földtehermentesitési kötvények beváltott szelvényei 10.253 frt 16 krajczár. (+ 2.095 forint 51⁵ kr.) Beváltott és börzeszerüleg vásárolt záloglevelek 5,140.200 frt á 66 ⅞% 3,426.800 forint — kr (+ 107.533 frt 34 kr.) Összesen 300,924.401 frt 49 kr. A jelzálogutalványozási üzlet bizományi ellátásából eredő, a hó végén készpénzben kiegyenlitendő követelése a banknak 2,148 699 frt — kr. (+ 576.036 frt — kr.)

Figyelmeztetés. Különleges dijtáblázata a nyers czukor és czukorszörpnek Cseh- és Morvaországból Antverpenbe helyi, — Brüssel, Genf, Ostende és Terneuzen helyi és átviteli szállitására. Folyó évi október 1-vel egy különleges dijtáblázat is fog életbe léptettetni a nyers czukorszörpnek az osztrák államvasuttársaság állomásai, az osztrák észak-nyugati pálya, a dél-északi német kötelék pálya, a Ferencz József pálya, a cseh nyugati pálya és a bushtihradi pálya állomásairól Antverpenre helybe, Brüssel, Genf, Osteend és Terneuzenbe helyi és átviteli szállitási forgalmára. — Példányok az illető állomások és az illető igazgatóságoknál, megtekinthetők, s az osztrák államvasuttársaság forgalmi igazgatóságánál Bécs, Pestalozzi-gasse 8. meg is szerezhetők.

Figyelmeztetés. Lieben állomás megnyitása a teher-forgalom számára. F. évi szeptember 16-án Lieben állomás Prága és Bechowitz között a teherforgalomnak megnyittatott. Ezen állomás dijtáblázata a csász. kir. szabadalmazott osztrák államvasuttársaság általános dijtáblázata IV. füzetének I-ső pótlékában benfoglaltatik, mely az összes társulati állomásokon megtekinthető, s ezen pálya forgalmi igazgatóságánál, Bécs, Pestalozzigasse 8. meg is szerezhető.

Napirend szept. 21.

Naptár. Péntek. Kath. Máté evangelista. Prot. Máté. Görög-orosz: 9. Joachim. Izrael. 14. Napkél 5 óra 46 p. Nyugszik 6 óra.
Képviselőház ülése d. e. 10 órakor.
Muzeumban nyitva van a régiségtár d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.
Főv. középitészi bizottság d. u. 5 órakor.
Főv. szervező bizottság d. u. 4 órakor.
Pénzügyminiszter fogad délután 4 órától kezdve.
Magyar daltársulat előadást tart a „Komlókertben" este 8 órától kezdve.

Kivonat a hivatalos lapból, szept. 19.

Árverések a vidéken Győrváry, László 6600 frt. oct. 18. Dénesfa. — Bugyi Mátyás 2298 frt. oct. 29. Makó. Anderkohl Katalin. 1065. frt. oct 18. Pécs. — Winkler György 8130 frt. oct. 22. Magyaróvár. — Br. Pongrácz Gyula 9647 frt. oct. 2. Klobusitzon (Trencsén.) — Harangozó József 2789 frt nov. 23. Kerecsenybe. — Prauk János 1678 frt. oct. 25. Alsó illmicz. (Nezsider) — Szabó Mihály 3458 frt oct. 19. Kolozsvár. — Tóth Rozália 2948 frt. oct. 10. Kun.Szt.-Márton. — Czilégyi János 23489 frt nov. 19. Csebza (Módos) Dimitrovics Mihály 1600 frt nov. 19 Tót Gurab. — Borbély Károly 2293 frt szept. 29. Nagyvárad. Rester Vilmos 1060 frt, oct 6. Gyarmatha. — Balogh János 1763 frt nov. 9 Kis Mácséd. — Baranyi Ferenczné 1581 frt. oct. 5. Szakácsiban. – Tuba András 2600 frt oct. 24. Komádon — Szijjártó József 1139 frt, oct 2. Pötréte. Nagy Katalin 5214 frt. oct. 29. Marosvásárhely. — ifj. Garda Ferencz 1168 frt oct 8. Riese.

Árverések a fővárosban Seiler Ferenczné 4455 frt. oct 25. a himző utczában, Szukoviti Ferenczné 13950 frt. oc. 15 terézváros Dávid utczában lévő ház.

Csődök Benes Vincze győrszigeti gőzmalom bérlő nov. 19 20 21. ideigl tömeg gondnoka Rapock Gyula és perügyelő Baky István ügyvédek.

Pályázat. A komáromi kir. törvényszéknél birói állomásra.

A kis lottohuzása:

Brünn	32	23	26	3	38

Budapesti szinlapok.

Péntek, szeptember 21-én.

NEMZETI SZINHÁZ		NÉP-SZINHÁZ.	
SULEJKA.		**A betyár kendője.**	
Drámai költemény 5 felv.		Népszinmü 4 szakaszban.	
Személyek:		Személyek:	
II. Amenofis	Szigeti Imre	Özv. Onodi	Párténying
Poetifár	Körösmezei	Ifj. Onodi	Karikás
Azrath	Helvey L.	Onodi	Horváth V.
Nehers	Ujházi	Andó	Tihanyi
Abuna	Pintér	Boris	Lukácsyné
Amenj	Bercsényi	Bandi	Tamási
Menes	Komáromy	Örzse	Rákosi Fáni
Sulejka	K. Jászay M.	Buzi	Párténye
Tahot	Lendvayné	Buziné	Klárné
József	Nagy Imre	Zsófi	Szabó K.
Kezdete 7 órakor.		Kezdete 7 órakor.	

Vizállás és időjárás.

Budapesten szept. 20. 2.15 m. 0 fölött tiszta.
Pozsonyban szept 20. 2.11 2 m. 0 fölött száraz.
M.-Szigeten szept. 20 0 63 m. 0 fölött felhős.
Szatmáron szept. 20. 0 22 m 0 fölött száraz.
Tokajban szept. 20. 0 20 m. 0. fölött száraz.
Szolnokon szept. 20 0 01 m. 0 fölött felhős.
Szegeden szept. 20. 0.50 m. 0 fölött felhős.
Aradon szept. 19 1 70 m. 0 alatt száraz.
N.-Becskerek, szept 19. 0.50 0. m. 0 alatt száraz.
Bezdánnál szept 17. 2 27 m. 0 fölött száraz.
Verbászon szept 17. 1 81 m. 0 fölött száraz.
Eszéken szept 19 1.70 m 0 fölött száraz.
Sziszeken szept 20 0.45 m. 0 fölött felhős.
Mitroviczon szept. 13. 0 76 0 fölött száraz.
Zimonyban szept 13 2 59 0 fölött felhős.
Ó-Orsován szept. 13. 1 78 m. 0 fölött felhős.
Barcson, szept. 19. 1 23 m 0 fölött ködös.

Csávolszky Lajos
felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

A budapesti áru- és értéktőzsde árjegyzései. (HIVATALOS.)

Gabona árak *1877. szeptember 20.*

BÚZA		ó vagy uj	Hangulat	100 kilogr. ára frtkr.—frtkr.		100 kilogr. ára frtkr.—frtkr.
bánsági	75	uj	lanyha	—.— —.—	76	10.65—10.75
„	77	„	„	10.85—11.—	78	11.10—11.25
„	79	„	„	11.35—11.50	80	11.55—11.65
tiszav.	75	„	„	—.— —.—	76	11.20—11.30
„	77	„	„	11.40—11.60	78	11.75—11.85
„	79	„	„	11.95—12.—	80	12.05—12.10
pestv.	75	„	„	—.— —.—	76	10.60—10.75
„	77	„	„	10.85—10.95	78	11.10—11.20
„	79	„	„	11.30—11.40	80	11.50—11.55
fehérm.	75	„	„	—.— —.—	76	11.10—11.20
„	77	„	„	11.30—11.50	78	11.65—11.75
„	79	„	„	11.85—11.90	80	11.95—12.—
bácskai	74	„	„	—.— —.—	73	—.— —.—
„	76	„	„	—.— —.—	75	—.— —.—

hektoliter		Hangulat	frtkr.—frtkr.
ROZS . . . 70—72	után	csendes	7.80—8.—
ÁRPA takarm. 60—62	„	szilárd	7.——7.75
„ maláta 62—63.	„	„	8.——8.90
ZAB . . 36—40	„	„	6.45—6.65
KUKORICZA, 74.	„	lanyha	7.25—7.30
„ másnemü 72.	„	„	7.20—7.25
ZAB „ . . nélkül	„	szilárdabb	—.— —
REPCZE, fekete	„	„	17.6/8 18.—
„ bánáti	„	„	—.— —.—
KÖLES	„	„	—.— —.—

Különféle termények.

Heremag	szilárd	magyar 50—105 p. á.
Disznózsir	csendes	pesti 66.—66.50
Szalonna	lanyha	56.50 p. 57 — kr. á.
Faggyu	szilárd	— p. 54—55. frt á.
Szilva	„	24.——25.—
Dió	szilárd	—.——— kr.
Gubacs	szilárd	34.—36
Hamuzsir	lanyha	feh. — —, kékes —.—
Borkő	szilárd	70.—71.— kr.
Méz	csendes	nyers 32 sárga csurg. 37.50
Viasz	szilárd	rozsnyói 156
Szesz	csendes	33.——33.50 kr.

Befizet	Kötvények:	Adva	Tartva
100	Magyar vasuti kölcsön 120 frts	100 25	100 50
120	Gömöri államvasuti záloglevél	—.—	—.—
	Magyar sorsjegy kölcsön	84.—	84.50
	1871-ik magyar államkötvény	—.—	—.—
	1872-ik „		
	1874-ki m. k. kincst. ut. 6% oz.	105.25	105 75
	Földteherm. kötvény magyar	78 —	78 50
	„ „ 1867. zár.	77.50	78.—
	„ „ temesi b.	77.50	78 —
	„ „ 1867. zár.	77.50	78.—
	„ „ horv.-szl.	—.—	—.—
	„ „ erdélyi	76 50	77.—
	Szőlőváltsági kötvény 100 frts	76.50	77.—
	1871. pestvárosi kölcs. 6%	88.—	88.25
	Biztositások:		
200	Első magyar biztositó társaság	1525.—	—.—
100	Haza, életbiztositó társaság	—.—	—.—
100	Pannonia, viszontbiztos. társ.	395.—	400 —
300	Pesti biztositó intézet	79.—	8[illegible].—
	Vasutak:		
200	Pécs-barcsi vasut	—.—	—.—
200	Pesti közuti vaspálya társaság	178 50	179.—
100	Budai „ „ „	12.—	14.—
200	Ujpest-Rákospalotai lóvonatu		
200	Alföld-Fiumei	122 50	123 50
200	Észak-keleti	120.50	121.—
200	Magyar-keleti	—.—	—.—
200	Első erdélyi	115 50	116.50
100	Déli vaspálya-társaság	—.—	—.—
80	Budai hegyipálya	50.—	51.—
	Bankok:		
100	Municipális hitelbank	18 —	20 —
100	Angol-magyar bank	—.—	—.—
200	Magyar általános hitelbank	211 —	211 50
200	Franco-magyar bank	—.—	—.—
160	Magyar ált. földhitelrészv.-t.	24.—	24 50
80	Kisbirtokosok földhitelintéz.	43.—	45.—
100	Takarék- és hitel-egylet	—.—	—.—
100	Budai-óbudai népbank	—.—	—.—
200	Iparbank	116.50	117.50
500	Budai kereskedelmi bank	—.—	—.—
200	Pesti	575.—	—.—
100	Pesti iparbank	40.—	41.—
50	Pest-budai kézmüves-bank	51.—	53.—
2[illegible]0	Birodalmi tisztiegyl. m. hit. int.	— —	—.—
	Takarékpénztárak:		
60	Gödöllői takarékpénztár	—.—	—.—
100	Országos központi „	82/50	83.—
1000	Pesti I. hazai „	2350.—	—.—
100	Pest-Budai fővár. „	297.—	300.—
100	Pest-külvárosi „	57.—	58.—
140	Szent-Endrei „	—.—	—.—
90	Ujpesti „	—.—	—.—
	Malmok:		
500	Concordia-gőzmalom	390 —	400 —

Befizet		Adva	Tartva
200	Erzsébet-gőzmalom	198.—	200.—
160	Luisa-gőzmalom	179.—	180.—
200	Molnár- és sütő-gőzmalom	314 —	316.—
500	Hengermalom	670.—	680.—
300	Victoria-gőzmalom	290.—	295.—
500	Első budapesti gőzmalom	910.—	920.—
1000	Pannonia-gőzmalom	915.—	925.—
	Különféle iparpapirok:		
80	Építőtársaság, Pesti	—.—	—.—
500	Serfőzöde, I. magyar	270.—	275.—
200	Sertéshizlaló	140.—	145.—
200	„Athenaeum" könyvnyomda	270.—	275.—
500	Pesti	470.—	480.—
200	„Franklin-Társulat"	—.—	—.—
500	Ganz-féle vasöntöde	178.—	180.—
200	Gschwind-féle szeszgyár	205.—	207.—
210	Kereskedelmi epület	480 —	500.—
200	Gyapjumosó és bizom. I. magy.	185.—	—.—
100	Salgó-Tarjáni kőszén	82.—	84.—
100	„ vasöntöde	70.—	—.—
200	Schlick-féle vasöntöde	85.—	86.—
200	Sóskúti kőbánya-társaság	—.—	35.—
200	Spodium és csontliszt	190.—	195.—
500	Szeszgyár, I. magyar	—.—	—.—
200	Kőszén- és téglagyár (Drasche)	43 —	44.—
200	Általános Waggon-köles. társ.	—.—	—.—
105	Alagut-társaság	56.—	57.—
200	Tégla- és mészégető, ujlaki	25.—	26.—
200	Téglagyár, kőbányai	43.—	45.—
	Záloglevelek:		
	Magyar földhitelintézet 5%	91.—	91.50
	„ járadékbárcza 5%	99 7/8	100.—
	„ jelzálogbank 5½%	79.50	80.—
	„ ált. földhiteltárs. 6%	—.—	—.—
	„ „ „ 5½%	—.—	—.—
	Pesti kereskedelmi bank	89 50	89.75
	Kisbirtok. földhitelintézet 6%	84.50	85.—
	Elsőbbségek:		
300	Éjszakkeleti vaspálya 5%	70.—	70.50
300	Magyar galicziai vasp. ez. 5%	—.—	—.—
200	I. erdélyi vasp. 5% ez. frt 100	68.—	69.—
100	Budapesti lánczhid 6%	88.—	88.50
150	Budapesti malom 6%	—.—	—.—
	Pénznemek:		
	Császári arany	5.61	5.63
	Osztrák-magyar 8 frtos arany	9.42 —	9.43
	20 frankos arany	9 42 —	9.43
	Osztrák és magyar ezüst	105 —	105 25
	Porosz pénztárjegy	57.75	57.85
Leszám. kamat	**Váltók:**		
4	Augsburg 100 délném. frt után	—.—	—.—
4	M. Frankfurt 100 din. frt után	57.—	57 20
4	Hamb. 100 din. bir. Mark után	57.—	57 20
2	London 100 font Sterling után	117.25	117.50
—	Milano 100 Lir. n. lit (fre) után	—.—	—.—
3	Páris 100 franc után	46.70	46.80

A bécsi tőzsde árjegyzései. *szeptember 19.*

	Adva	Tartva
I. Osztrák államadósság,		
Egys. jár., jegyekb. máj.—nov. 5%	65.65	65.80
„ „ ezüstben jan.—jul. 5%	68.10	68.30
Sorsolással 1839-ből egész sorsjegy pp.	318.—	320 —
„ 1860-ból 100 frtos 5%	119.50	120.50
„ 1864-ből 100	135.—	135.50
II. Földteherment. kötvény.		
Horvát-tótországi 5%	—.—	—.—
Erdélyi 5%	76 50	77.50
Temesi Bánság 5%	77.50	78 —
Temesi 1867-iki sorsol. záradékkal	77.50	78.—
Magyar 5%	77.50	78 50
„ 1867-iki sorsol. záradékkal	77.50	78 —
III. Magy. közkölcsönök.		
Dunaszabályozási 5% 100 frtos	104.—	104 50
Magy. vasuti 120 frt (30 frk.) 5%	99.75	101 25
Gömöri záloglevél 5% 150 frt	—.—	—.—
Magyar nyeremény 100 frt	84 —	84.40
„ „ 50 frt	83.50	84. —
„ szőlődézsmaválts. 100 frt	76.50	77.50
Pest városi 6%	—.—	—.—
IV. Bankrészvények.		
Ang.-osztr. b. 200 frtos 120 frt bef.	117.25	117.75
Angol-magyar bank 100 frt 40%	—.—	—.—
Magyar földhitelintézet 200 frt 50	—.—	—.—
Keresk. és iparhitelintézet 160 frt	232. —	232.25
Magyar általános hitelint. 200 frt	212.—	212.50
Pesti kereskedelmi bank 500 frt	—.—	—.—
Alsó-ausztriai leszám. bank. 500 frt	740.—	—.—
Franco-osztrák 100 frt	—.—	—.—
Franco-magyar 200 frt	—.—	—.—
Magyar ált. municipalis 200 frt 40	—.—	—.—
Osztrák nemzeti bank	879.—	881.—
Uniobank 200 frt	77.50	78.—
V. Közlekedési vállalatok.		
Alföld-fiumei pálya 200 frt	123.50	124.—
Dunagőzhajózási társ. 500 frt pp.	376.—	378.—
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst	139.50	140 —
Kassa-oderbergi pálya 200 frt	117.75	118.—
Első erdélyi pálya 200 frt ezüst	116 50	117.—
Állampálya 200 frt pp.	286.50	287.—
Déli pálya 200 frt	82.—	82.50
Tiszai pálya 200 frt	197.—	198.—
Magyar-gácsorsz. első pálya 200 frt	109.—	110.—
„ észak-kel. pály 200 frt ez.	120.75	121 25
„ keleti pálya 200 frt	—.—	—.—
„ nyug. székesf.-grácz 200 frt	119.50	120.—
Bécsi Tramway 200 frt	117.—	118.—
VI. Záleglevelek.		
Osztrák földhitelintézet sorsj. 5%	103.50	104.50
„ 33 éves visszafizetés 5%	88.75	89.—
Nemzeti bank o. é. 5%	97.65	97.85

	Adva	Tartva
Magyar földhiteltárs. 34 év 5½%	—.—	—.—
„ földhitelintézeti 5½%	90.75	91.25
„ kereskedelmi bank 23 év	—.—	—.—
VII. Elsőbbségi kötvények.		
Alföld-fiumei pálya 200 frt. ez. 5%	70.—	70 50
Báttaszék-Dombovár 200 frt ez. 5%	66.50	67.—
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst	8[illegible].50	82.—
Kassa-oderbergi 200 frt	74.50	75.25
Első erdélyi pálya 200 frt ezüst	68.50	69.—
Állampálya 500 frank 3%	150.—	152.—
„ 1867-iki 3%	144.—	144 50
„ 200 frt 5%	143.75	144.50
Tiszavidéki 5%	81.—	81.25
Magyar észak-keleti 300 frt 5%	70.—	71.—
„ keleti 300 frt 5%	69.—	70.—
„ nyugoti 200 frt 5%	68.50	69.50
Eperjes-tarnovi pálya 300 frt	66.—	66 50
Károly Lajos pálya 300 frt II. kib.	99.—	99.25
VIII. Magánsorsjegyek.		
Hitelintézet 100 frt	165 50	166.—
Clary 40 frt pp.	29 25	29.50
Dunagőzhajózási társ. 100 frt pp.	93.—	93 50
Innsbruck városi 20 frs	17.—	17.50
Keglevich 10 frt	12.75	13 25
Krakkói sorsjegy kölcsön 20 frt	14.50	15.—
Budavárosi kölcsön 40 frt	28.75	29.25
Pálffy 40 frtos pp.	27.—	29.—
Rudolf alapitvány 10 frt	13.50	14.—
Salm 40 frt pp.	39.—	39.50
Salzburgi dijsorsjegy 20 frt	15.—	15.50
St.-Genois 40 frt pp.	33.—	35.
Stanislau városi 20 frt	19.50	20.50
Trieszt város 100 frt pp.	120.—	121.—
Waldstein 20 frt pp.	22.—	22.50
Windischgrätz 20 frt	28 35	29.—
IX. Váltók (3 hóra).		
Amsterdamra 100 frt holl. 3%	96.85	97. —
Augsburgra 100 mark 4%	57.—	57 20
Berlin 100 mark 4%	57.—	57.20
Mailand 100 tallér 5%	—.—	—.—
Brüssel 100 frs 2½%	—.—	—.—
Frankfurti 100 mark 4%	57.—	57 20
Hamburgra 100 b. márk. 4%	57.—	57.20
Londonra 10 font sterling 2½%	117.30	117.60
Marseille 100 frank 3%	—.—	—.—
Páris 100 frank 3%	46 75	46.80
Pénzek árfolyama.		
Cs. k. arany	5.60	5 62
20-frankos arany	9.40½	9.41½
Orosz imperiale	—.—	—.—
Mária-Terézia-tallér	—.—	—.—
Ezüst	105.10	105.20
Egyleti tallér	—.—	—.—
Porosz péuztári utalvány	57.70	57 80

The Singer Manufacturing Co. New-York (Amerika). Budapest, csak váczi-utcza

Nagy árleszállitás.

A Singer-féle eredeti varrógépeknek mostani ára:

50, 65, 71 frt.

Hetenkinti részletfizetésekben:

1½ frttól kezdve

egy megfelelő részletösszeg letétele mellett, áremelés nélkül.

Öreg vagy a czélnak meg nem felelő, mindenféle rendszerü varrógépek eredeti Singer-féle varrógépekérti cserénél fizetés gyanánt fogadtatnak el.

A VILÁG LEGNAGYOBB VARRÓ-GÉP GYÁRA

1876. évben ugy mint az előbbi években **legnagyobb üzletforgást** eredményezett, miután eladásai

362,361 drb varrógépre

vagyis több mint egész Amerika összgyártmányának **felére** rugnak.

A legismertebb és legnagyobb gyárak eladtak az 1876-ik évben:

The Singer Manufg. Co.	262.316 gép	Weed Sewing Machine Co	14 425 gép
Wheeler & Wilson Mfg. Co.	108 997 „	Wilcox & Gibbs S. M. Co.	12 758 „
Domestic S. M. Co.	23 587 „	Remington S. M. Co	12 716 „

A Singer Co.-féle varrógép-gyár az egyedüli, melynek eladásai számban mindig növekedtek; már Philadelphiában állitott ki egy ily gépet, mely 2 000,000 számot viselt. E számok magassága, valamint a philadelphiai kiállitás pályadij-biróság határozata, mely által az eredeti **Singer-féle gépek a legjobb családi gépeknek nyilvánittatott,** legvilágosabban kitünteti, hogy ezek eddig még **tulhaladva nem lettek.**

General-Agentur für Nord- u. Mittel-Europa G. Neidlinger.

Budapest, csak váczi-utcza a (vas-tuskóhoz.)

Csalások megakadályozása végett

arra figyelmeztetjük a t. közönséget, miszerint minden eredeti Singer-féle varrógép ugy a karon, valamint a védjegyen a „The Singer Manufacturing Co." czéget viseli, s egy az amerikai gyár elnökének, mr. **Juslere A. Hopper** aláirásával, valamint az én aláirásommal ellátott igazolványnyal (kezességjegygyel) van ellátva; valamennyi Singer-névvel ellátott varrógép utánzott. — A főügynökséget **Neidlinger G.** birja.

Kijavitási mühely a Singer-féle eredeti varrógépek számára.

Jeles minőség

és olcsóság a közönség által folyvást elismert tulajdonságait képezik áruimnak és sok hasznot találok is ezen elvemben „kevés kiadással legjobb árut legszerényebb haszonnal adni el".

Azon tisztelt vevőket, akik még nem keresték meg czégemet, a legkisebb kisérlet meg fogja győzni, hogy ezen hirdetésem semmiben sem egyez meg azon legujabb időben föllépő hirdetésekkel, melyek a t. cz. fogyasztóközönség

félrevezetésére vagy megröviditésére

számitvák s a t. cz. közönség annál több bizalommal fordulhat czégemhez, minthogy ná'am

szabott eredeti gyári ár

van s a visszaküldött vagy bármi okból alkalmatlan árukért esedékes járadék azok bérmentesvisszaküldése után azonnal készpénzben

bérmentve visszaküldetik!

Nagy árjegyzékem kivonata épugy mint mustrák mindüve ingyen s bérmentve küldetnek.

Férfi-ingek:

Valódi franczia Crettonból, fölvart gallérral ft 1.50, felvart divatos gallérral 2 ft, két külön divatos állógallérral frt 2.25, Valódi angol Oxfort 2 külön divatos gallérral ft 2.50. **Valódi angol Oxfortból,** fölvart gallérral 2.25 ft két divatos gallérral 2.50. frt. **Jó chiffonból,** 1.20, 1.60, 1.80, 2.50—3 ft. **kitünö valódi tartós vászonból** redős elővel 2.50, 3—7 ftig. **Férfi gatyák,** magyar vagy német valódi czérna vászonból ft 1, 1.20, 1.40, 1.80, 2 frt. Férfi-alsóingek vagy alsógatyák télre 1 frttól kezdve. Férfiharisnyák fehérek vagy szinesek, férfigallérok és kezelők, esernyők és nyakkendők sat. sat..

Női-ingek:

Jó chiffonból, 1. 1.20, 1.50, frt, finom himzéssel 1.80, 2.50. **Valódi finom tartós vászonból,** svájczi alakban frt 1.50, 1.80, 2.25, 2.50, finom kézi vagy géphimzéssel, frt 3, 3.50, 4, 4.50, 5 frt. **Éjjeli corsettek,** jó és tartós, finom ft 1. diszitve ft 1.50, 2, frt. himzéssel ft 1.80, 2,50—3 ft. **Fésükőpenyke,** gyönyörü elegantiával frt 5, 6, 7. **Női nadrágok** chiffonból, zsinór, vagy piquet vagy barchetból 1.20, 1.50, 1.80, 2, 2.50, 3 frt. **Női alsószoknyák,** 1.50-től kezdve. **Női gallérok,** kézelők, nyakkendők, esernyők. Női harisnyák fehérek és szinesek sat. sat.

Gyermek fehérnemüek:

Ingecskék, réklicskék, főkötőcskék, takarók, ágybetétek, kötelékek pólyák sat. újonszülött gyermekek számára. Ingek mindenkorú fiúk és leányok részére, minden rendkivül olcsó áron.

Vászon kézmüáruk:

a vászon valódiságáért kezeskedünk.

Valódi szilézia czérna vászon **(kitünő, gatyáknak és lepedőknek)** 30 rőfös frt 6, 7, 8, 9, 10. Valódi rumburgi vászon 30 rőfös dbja frt 9, 10, 11, egész 15-ig. 50 rőfös irlandi vászon (kitünő, férfi- és női ingeknek) dbja 18, 20, 22 egész 35 frt, nagyon finom fehér, csikos grádl' 30 rőfös 7.50, 9, 10.50, virágos 12 frt. Chiffon ⁸/₈ széles 30 rőfös frt 6.50, 7.50, 8.50, 9. Zsebkendők fehérek vagy szinesek tuczetjel frttól kezdve. Csipkefüggönyök rőfszámra vagy az ablakhoz mérve. ⁸/₄ és ⁹/₄ széles lepedők, vászon asztalteritők, szalveták, kanavászok stb. stb. himzett és slingelt strófok és betételek sat. Angol Oxfordszövetek és ing-crettonok. **1½ rőf széles ruhaflanellek,** tiszta gyapju diszes és izléses dessinben, rőfe 1.25 ftjával, fehér zsinórozott, piqué és szines barkettok gazdag választékban ugy darab- mint méterszámra a legolcsóbb és legfinomabbig.

Kötött női fej- és nagykendők:

diszes, szép, elegánsak, méltók árukra, Moire, nemez- és Miltonnői alsószoknyák, fölötte elegánsak, gazdag választékban. Küldemények **utánvét** mellett, és csomagolási dijak nem számittatnak. Uri ingek megrendelésénél kéretik a nyakbőség.

Tisztelettel

Weiss Gyula,

vászon- és fehérnemü raktára,

Budapest, hatvani-utcza 5-ik sz., szemben a szép utczával, ezelőtt váczi-utcza.

ÜZLET-MEGNYITÁS!

WERTHEIMER MÁRKUS

Budapest,

IV. ker., ország-ut, a Károly-kaszárnya épületében

nagyszerü

czipőgyári raktárában

kaphatók nagyban és kicsinyben:

Nők számára.

Eberlasting comodezipő	1 frt 20 kr.
Legfinomabb eberlasting comodezipők magas sarok s kitünő szép csokorral	2 frt — kr.
Bőr-czugos topánok, 6" magas szárral legfinomabb zergebőrből és erős dupla talppal	4 frt — kr.
Legfinomabb eberlaszting czugos topán 6" magas szárral lakkorral vagy nélküle	3 frt 80 kr.
Eberlasting füzős topán, legfinomabb faj magas szárral és lakkorral	3 frt 50 kr.
Eberlasting czugos topán, 6" magas szárral, lakkorral és erős dupla talppal	4 frt — kr.

Urak számára.

Comodezipők finom zergebőrből	1 frt 30 kr.
Chagrain vagy zergebőrczipő lakkorral vagy nélkül, erős dupla talppal	4 frt 80 kr.
Legfinomabb borju vikszos czugos toppán, erős dupla talppal	5 frt — kr.
Regatta vagy féltopán, czuggal vagy füzővel lakkorral	4 frt 50 kr.
Legfinomabb külföldi kesztyü bőr	5 frt 50 kr.

Továbbá mindennemü fiuk, leányok és gyermekek számára mindenféle topánok kaphatók 1 frt 50 kr., 3 frt 20 kr.

Vidéki megrendelések az ár beküldése vagy utánvétel mellett pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Az áruk tartósságáért jótállás biztosittatik.

100 névjegy 50 krtól fölfelé.

100	nyolczadrétü levélpapir monogr.	frt	—.80 kr.
	hozzá illő boriték monogrammal	frt	—.80 kr.
	nyolczadrétü levélpapir névvel	frt	—.60 kr.
	hozzá illető boriték névvel	frt	—.60 kr.
	negyedr. levél czégnyommással	frt	1.20 kr.
	boriték czégnyomással	frt	—.65 kr.

50 legfinomabb angol levél és boriték monogrammal 1 frt 50 kr.

500	negyedrétü 1 m. kender boriték czégnyomással	frt	1.60 kr.
	negyedr. sárga v. szürke boriték nyomással	frt	2.— kr.
	iv levél negyedr. nyomással	frt	4.— kr.
	negyedr. lev. kék koczkákkal	frt	4.50 kr.
1000	negyedr. kenderbor. czégnyom.	frt	2.80 kr.
	negyd. szürke v. sárga boriték	frt	3.50 kr.
	levélpapir negyedr. czégnyom.	frt	7.— kr.
	levélp. negyr. kék kozk. czégny.	frt	8.— kr.
	pecsétjegy magas nyom. különf. szin 2.30, legfinomabb	frt	3.— kr.
	pecsétjegy dombor nyomással	frt	2.— kr.

továbbá mindenféle nyomtatványok legszebben és legjutányosabban készittetnek. — **Vidéki megrendelések** utánvétel mellett gyorsan eszközöltetnek.

Angol-gyorssajtó-nyomda

Budapest, gránátos utcza szervitaképülete.

Október 1. **Október 1.**

Huzása

a

Hitel-sorsjegyeknek. **Bécs városi sorsjegyeknek.**

IGÉRVÉNYEK

csak 4½ frt s a bélyeg. | csak 2½ frt s a bélyeg.

Mindkettő együttvéve csak 6½ forint s a bélyeg.

Fő-nyeremény ***200,000 forint!*** Fő-nyeremény

CSAK

Bécs, Wollzeile 13. **A „MERCUR"** Bécs, Wollzeile 13.

kiadóhivatalának váltóüzletében.

Chon Ch.

SPORT.

Jótállás melletti eladása belőtt Lefaucheux dupla **vadászpuskáknak** Ruban sodronycsövekkel ft. 27—35, Moir, patkószeg, Bernard, rózsdadamastcsövel ft. 40—80, Lancaster-puskák ft 40, 50—80.

Ehez **töltények:** 16 14 12 caliberü

200 fajtás 40 kr., nemez 50 kr., 1 doboz háromféle 50 kr.	100 Lefaucheux	1.50	1.70	1.90
	100 „ zöld	1.80	2.—	2.20
	100 Lancaster	1 90	2.10	2.30
	100 „ zöld	2 .0	2.30	2.50

Ki róbált biztonsági 6 lövetü **revolverek** ft. 6, 8—10, vésett ft. 8, 10—12, tiszti ft. 18, lovassági frt. 23, központ-tüzi revolverek ft. 11, 13, 15, 17—24. **Revolver-töltények:** 100 Lefaucheux ft. 2 50, 3, 3 50, 100 Lancaster ft. 3.20, 4 50, 5.25. **Percussiós** dupla puskák ft. 14, sodronycsövel ft. 19, 21, 26—30, egycsövüek ft. 7—7.50. **Flobert-**puskák czél- és madárlövészethez ft. 14, 18—27, 100 golyós tölteny 50 kr., serétteI ft. 1.50. Flobert szoba-**pisztolyok** ft. 8, 9, 12 - 15. Vas **czéltáblák** kingró alakkal ft. 3 75—6.50, mozsárral 8.50. Bot fegyverek 7—30 frtig. Vadász töltény-**övek** 2—8 frtig. **Vadásztáskák** 4—10 forintig, nyul-táskával 7.50—14 frtig.

Vadász-**székek** 4, 7—10 frtig. Vadász- és sár-**lábtyuk** (kamaschnik) gummi-kelméből ft. 3.50—4, vizhatlan kelméből ft. 6, világos bor 4 50—7.50, fekete bőr ft. 6. (NB. Megrendelésnél a magas ág és szélesség mértéke szükségeltetik.)

Angol nyergek disznóbőrből 15—25 frt, kantárok 2.65, 3.50, kettős kantár 4.80—10, kengyelszijjak 2.50, 3.50, hevederek 2.20, 3.00, lótakarók (iszasztók) 3—5 frtig, kengyelvasak 1.00, 3.50, lovagló-rudak 1.80, 3.75, kantárszárak 50 kr., 1.50, rhinoceros lovagló-intézeti vesszők 60 krtól 2 frtig, finomak 1—7 frtig. Dr. Schreeber-féle teljes szobai **torna-**készletek iskolával és sok rajzzal 14 50, torna-golyók kilója 30 kr.

GUMMI czikkek házi használatra, személyes oltalom- és betegápolásra. **Köpenyek** fejfedővel, mindkét oldalukon hordhatók, hossz-mérték után frt 7.50, 8.25, 9—10.50. Légpárnák 4.20—7.50. Patent nádszövet elpusztithatlan **uti kézitáskák** raktára 9.50—15 frtig, vizhatlan kelméből 3, 4.50—10 frtig. Utiládák frt 4 8.50, 15, 16—40 (nagyság mértéke kivánatos.) Uti **zsákok** 2 80, 3.50, 7—9 frtig. Vállba függeszthető **táskák** 1.80—12 frtig. Uti-**necessairek** 5—65 frtig. Uj plaid- és esernyő-tekercsek 6, 6.75—12 frtig. Uj uti-**takaró** légpárnával frt 14.50. Plaid-szijjak 90 kr.—2 frtig. Pince-**tokok** frt 9, 10.50—13 50, 3, 5 vagy 8 üveggel. Tábori **kulacsok** 1—3 frtig, börrel bevonatak 1.50—6 frtig. Vállba függeszthető **szivartárak** 3.80, 4.50, 6 30, 5—15 frtig. Acél patent véd-boxer frt 1. Tanszerül, vagy gardáknak kiirtás végetti megismertetésül, a furdancs erdőpusztitó (Borkenkäfer) és **Colorado** burgonyát emésztő bogár hü életnagyságu mintai, tojás, lárva, báb és bogár fejlődésben, egy doboz 85 kr. Szőlőcurálni ki ünő sikerü **kis amerikai** kézi gyümölcs- és szőlőprés frt 3.50.

Levélbeli próba-megrendelésekhez képes árjegyzék-könyvet mellékel

KERTÉSZ TÓDOR BUDAPESTEN, Do o'tya-utca 2

A Komlókertben

a fővárosban

egyetlen magyar daltársulat

uj és jeles tagokkal megerősitve, naponként kedélyes szórakozást nyujt a t. cz. közönségnek és kér pártolást

A szünetek alatt ifju **Rátz Ferencz** jeles népzenész társasága játszik.

Boraimat különösen ajánlom a borhoz értő és tiszta bort inni kivánó közönségnek. Egyszersmind tokaji boraimat az üdülő betegek és gyengélkedők számára is.

PARRACH GÁBOR.

Az 1875/78. **országgyülési nyomtatványok** nevezetesen ***naplók, irományok és jegyzőkönyvek*** valamint egyes törvényjavaslatok a már eddig megjelent és továbbra is megjelenő példányok, igen jutányos áron megrendelhetők **Schlesinger és Wohlauer** könyvnyomdájában. Budapest, rostély-utcza 8.

„THE GRESHAM"

életbiztositó-társaság Londonban.

Magyarországi fiok: Budapest József-tér 12. | **Ausztriai fiók:** Bécs, Opernring 8.

A társaság vagyona több mint	frcs 57 000,000.—
Évi bevétel biztositások és kamatból 1876. junius 30-án	frcs 12 255,664.80
Kifizetések biztositási és járadéki szerződések s visszavásárlások stb. után, a társaság fennállása óta (1848) több mint	frcs 69.000,000.—
A legutóbbi tizenkét hónapos üzleti idő alatt a társaságnál	frcs 53 996,275.—
értékig nyujtattak be ajánlatok, mi által a legutóbbi 22 év alatt benyujtott ajánlatok összértéke több mint	frcs 767.000,000.—

értékre megy. — Tervezetek s minden közelebbi felvilágositások a vidéki ügynök urak s a **magyar és osztrák flókok** által adatnak.

Nehézkórt

(nyavalyát) levél utján gyógyit dr. **Killisch** specialista orvos **Neustadtban,** Drezda (Szászország.

Már 8000-nél több beteget sikerrel gyógyitott.

Alapos gyógyitás jod és higany szerek nélkül.

Titkos betegségeket

bármily nemüeket, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt),

továbbá **bőrbajokat, vizelési nehézségeket, hugycsőszüküléseket,** friss és idült **nyákfolyást,** nőknél az ugynevezett **fehérfolyást, a bujakóros fekélyeit** és másodrendü bujakórt minden alakjaiban és elcsufitásaiban, az önfertőzés minden következményeit, mint ondófolyás, éjjeli magömléseket, sőt a **végképi tehetetlenséget** is, **katonai és polgári** fókórházban, mint a magángyakorlatban a legujabb tapasztalatok s buvárlatok nyomán és évek hosszu során át sok ezer esetben kipróbált egyszerü módszerrel, kiválóan tartós siker biztositása mellett, jod és higany nélkül bámulatos gyorsan s alaposan gyógyit (ujonnan keletkezetteket 48 óra alatt)

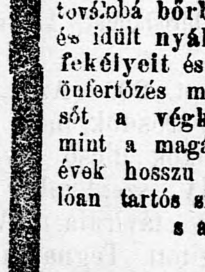

WEISS J.

gyak. orvos, sebész és szülész, az itteni cs. k. katonai főkorházban volt osztályorvos, bel- és külföldi tudományos és humanitasi társaságok rendes és tiszteletbeli tagja, és több kitüntetés tulajdonosa.

Rendelő intézet: Budapest, belváros, uri-utcza 6. sz. bemenet a lépcsőn.

Naponkint délelőtt 7—10-ig, d. u. 1—4-ig, este 7—8-ig.

Városzoba minden egyes beteg részére elkülönitve.

1 150—

Dijjal ellátott levelekre azonnal válaszoltatik, és a gyógyszerek megküldetnek. Ugyanott kapható a hires mü: **„Az elgyengült férfierő",** ennek seknemü okai és alapos gyógyitása. **Ara 2 frt. 50 kr.**

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában. Rostélyutcza, (Károlykaszárnya) 8 sz.